

ANTISZEMITA-KÁTÉ

A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

SZERKESZTETTÉK ÉS KIADJÁK:

RÁTH FERENC,

a szempei Kerület országos képviselője, és

ZIMÁNDY IGNÁC,

plébános és a szenici ker. képv. jelöltje.

Ára 20 kr. Egyszerre megrendelt száz példánynak ára 12 ft.

BUDAPEST, 1884.

A „HUNYADI MÁTYÁS” I N T É Z E T NYOMÁSA.

Az utánnnyomásnak, valamint német es tót nyelvekre legközelebb eszközlendő fordításnak jogát maguknak tartják fenn a kiadók.

Tisztelt Olvasó!

Midőn az önzetlen hazafiság méltó aggodalmának kifejezését olvasod e füzetkében, lebegjen szemeid előtt azon magasztos, szent cél, melynek előmozdítása végett lett szükségessé ezen kátének megírása és kiadása. Nem ellenszenv, nem gyűlölet, nem boszúvágy idézte elő e szerény terméket, hanem a keresztény igazságnak és erkölcsiségnek áldott szelleme, mely sohasem vetemedhetik arra, hogy a zsidóságnak indokolatlan gyűlöletét a keresztények iránt hasonló embertelenséggel viszonozza, vagy bárkit is a zsidók bántalmazására, üldözésére ingereljen. Csupán arra van hivatva ezen olvasmány, hogy védelmi küzdelemre készítse elő a keresztény népet azon élősdij ellen, mely gonoszsága miatt üzetvén el hónából és szóratván széjjel a föld kekségén, azzal hálálja meg vérrel szerzett honunkba való befogadását és magunkhoz való felölelését, hogy csekély száma dacára fölény kerekedni, nyakunkra hágni, bennünket testileg, lelkileg megrontani, s aztán végképen leigázni, megsemmisíteni törekszik. Ezen vesztünkre törő támadásnak ellentállani és saját létérdekeinket törvényszerű eszközökkel megvédeni nemcsak szabad, hanem kötelességünk is, melynek teljesítésében biztosan számíthatunk Isten segítségére, s az összes kereszténység rokonszenvére.

Budapest, 1884. május elején.

A szerzők.

I. FEJEZET.

Az antiszemitizmus mivoltáról és keletkezéséről.

1. Mit jelent ezen szó: antiszemitizmus?
Anynyit jelent, mint: zsidóellenesség, s azért mindazokat, akik a zsidóknak ellenesei, antiszemita-knak nevezik.

2. Miben áll az antiszemitizmus?

A kereszténységnek önvédelmi küzdelmében a zsidó hatalom ellen.

3. Van-e jogosultsága ezen küzdelemnek?

Teljes jogosultsága van napjainkban, midőn a zsidóság az egész világon szövetségbe tör a kereszténység ellen, s ezt leigázással fenyegeti.

4. Csupán a keresztényeknek kell küzdeniök a zsidóság ellen?

Közös feladata ez minden nemzsidó fajú és vallású nemzetnek; minthogy a zsidóság ellenséges törekvése mindnyájok leigázására és tönkretetésére irányul. De főképen az általa leginkább gyűlölt kereszténység ellen tör, s azért első sorban a keresztényeknek kell ezen harcban részt venniök.

5. Miért gyűlölik a zsidók azokat, akik nem zsidók?

Mert tévesen azt hiszik hogy más fajok és nemzetek náluk sokkal alábbvaló teremtmények – hozzájuk képest csak barmok, kikkel szabad, kell is embertelenül bánni.

6. *Honnan származik ezen veszélyes hitök?*

Egyrészt vallási könyveikből, másrészt meg ősi hagyományaikból merítik azon téves meggyőződést, hogy ők, mint Istennek választott népe, az egész földnek urai; hogy minden földi vagyon az ő tulajdonuk, melyet másoktól akármily módon is el kell sajátítaniok.

7. *Miért gyűlölik a zsidók leginkább a keresztényeket?*

Mert ez idő szerént a kereszténység van a legtöbb földi vagyon birtokában, s azért ezt tartják a zsidók, az őket állítólag megillető földi vagyon legnagyobb bitorlójának; tehát e miatt leginkább gyűlölik, s kizsákmányolása végett mindent elkövetnek.

II. FEJEZET.

A küzdelem tartama- és körülményeiről.

8. *Mióta tart a zsidók és nemzsidók közti küzdelem?*

Évezredek óta kisebb nagyobb mértékben, az idő és helyi viszonyok kívánalma szerint, és nem is szűnik meg addig, míg a zsidók ki nem józanodnak azon mámoros hiedelmökből, hogy ők az egész földnek urai.

9. *Hogyan tarthat a küzdelem oly sokáig a zsidók kis csoportja és a nemzsidók nagy tömege közt?*

Úgy, hogy a zsidóság igen szívós természetel bírván, legyőzetése után hamar kiheveri vereségét s vallási hagyományaiból ismét erőt merít új küzdelemre. — Mióta pedig hazátlanul elszórva él a földkerekségén, csaknem legyőzhetetlenné vált;

mert ahol üldözöbe veszik s telhetetlen kapzsiságát korlátolják, onnét csakhamar elpárolog, új telepet keresvén oly helyen, ahol vagy nyíltan, vagy titkon üzheti fosztogató mesterségét.

10. Miképen lehetett ily gonosz nemzetség az Istennek választott népe?

Régezte ezen fajnak kielégíthetetlen kincszomja nem volt oly veszélyes, mint későbbi időkben; szívós természete, különlegessége, és egyéb kiváló sajátságai pedig éppen alkalmasak voltak azon célra, melyet általa az Isten el akart érni.

11. Tehát még sem volt a zsidó nemzetség oly ártalmas hajdanta mint most?

Biz az régezte sem lehetett valami kedves jelenség; mert a jó Isten sem igen cirógatta eme választottait, hanem időről-időre kemény csapásokkal sújtotta a hűtlen kicsapongókat, föltűnő szigorúsággal kormányozván őket. Azonban mióta elhagyva hazájokat, a világon elszéledtek, még ártalmasabbak lettek; mert sáskák módjára pusztítanak, ahol csak mutatkoznak, s a hamis üzérkedésben már anynyira telik kedvök, hogy ha föl is épülne Jeruzsálem városa fényes templomával együtt, aligha mennének oda vissza lakni, legfőlebb látogatóba néznének el.

12. Miért veszélyesebb most a zsidóság?

Azért, mert elszéledve az összes nemzetek között, folytonos érintkezésben van minden nemű és rangú emberek sokaságával; s a forgalmi eszközök tökélyesedése, a kereskedelem gyors fejlődése, meg a műveltség szükségleteinek rémítő szaporodása, kedvező alkalmat nyújt, és számtalan eszközt szolgáltat nekik, hogy hamis üzletöket

nagyban gyakorolják, hogy a keresztényeket kizsebelhessék.

13. Miért nem használják föl a keresztények is a kedvező alkalmat a magok javára?

A keresztények is fölhasználják a kedvező alkalmat és eszközöket, de csak keresztény módon, a becsület és igazság korlátai között. A zsidók ellenben üzérkedés közben sem a becsülettel, sem az igazsággal nem törődve, csak nyereségre néznek.

14. Miért nem tartózkodnak a keresztények a zsidókkal való üzlettől, ha tudják, hogy hamisak és csalogók?

Mert a zsidók anynyira tolakodók, hogy csaknem lehetetlen tőlök menekülni. Elállanak minden utat, mely nem hozzájuk vezet; elrontanak minden üzletet, mely nem az ő malmukra hajtja a vizet. Különbösen is nálunk alig mellőzhetők, minthogy a kereskedés egészen az ő kezökben van.

15. Még is csak okosabbak a zsidók, ha kifognak a keresztényeken?

Nem anynyira okossággal, mint ravaszsággal és ügyességgel történik a keresztények rászédése és megkárosítása.

16. Miért nem oly ügyesek a keresztények is?

Mert a folytonos gyakorlat igen kifejleszti az ügyességet; ilyen pedig leginkább a zsidóknál található, kik már szülőiktől örökölvén az üzérkedési hajlamot, ennek gyors fejlesztése könnyen megy náluk; anynyival inkább, minthogy egyéb gondjok nem lévén, arra fordítják minden igyekezetüket; éjjel-nappal azon mesterkedvén, hogyan lehetne valami új csselfogással meglepni s kelepcébe ejteni a fáradtságos munkával elfoglalt keresztényeket, akiknek gondja és figyelme sokfelé irányul, sokfelé oszlik.

17. Más előnyeik nincsenek a zsidóknak?

Vannak még számtalan más előnyeik is, melyek közt legfontosabb: egymás közötti, szoros szövetkezetők nagyszerű szervezete és a sajtó.

18. Mi haszna van társulati szövetkezésöknek?

Az a nagy haszna van, hogy amire egyesek tehetsége elégtelen, azt összesített erővel létesítik, a közlekedés jelenlegi gyorsasága mellett mindenről hamar értesülvén, a legtávolabbi eseményeket is rögtön számításba vehetik üzletökben a később értesülők rovására és károsítására.

19. Miért nem teszik ezt a keresztények is?

Ezek is teszik, de a nagymérvű szervezkedésnek hiánya miatt sokkal csekélyebb eredményyel.

20. Mit használ a zsidóknak a sajtó?

A sajtó napjainkban nagyhatalom; aki a sajtóval rendelkezik, nagy befolyással bír a világ eseményeire, a zsidók pedig hatalmukba ejtették a sajtónak legnagyobb részét, s ennél fogva az ő befolyásuk túlsúlyban van mindenütt.

21. Mire használják föl a zsidók sajtójukat?

Magán érdekeik előmozdítására, fajbeliek magasztalására, védelmére a keresztények gyalázására, félrevezetésére és ámtására, szóval arra, hogy a közérzületet saját érdekekben meghamisítsák.

22. Mit nevezünk közérzületnek?

Közérzületnek, vagyis közvéleménynek nevezük az ország, vagy vidék lakossága többségének vélekedését valamely ügy- vagy eseményről. Ha okszerűen s nem mesterségesen képződött a közvélemény, úgy kiváló fontosságú tényezője az igazság kiderítésének; mert csaknem mindig a valóságnak kifejezője szokott lenni, valamint a fölsőbb, úgy az alsóbb körökben is. Azonban mégis

a felsőbb körök közérzete értelmi fensőbbségöknél fogva nagyobb nyomatókat képvisel a világméretben, és méltán, ha nincs meghamisítva. De éppen azért, aki csak a közvéleményre akar támaszkodni helytelen eljárásában, nem az alsó, hanem a felsőbb körök vélekedését szokta tévútra vezetni, s ekképen meghamisítani a rendelkezésére álló eszközök, kivált a sajtó által; míg a köznépek figyelemre sem méltatott okszerű vélekedése menten marad a meghamisítástól. Azonban éppen e miatt nem kell a hamisítatlan közvéleményt fitymálni, bárhol mutatkozzék is az; miként a keresztény-zsidó házassági ügy tárgyalása alkalmával történt a főrendek ülésében, hol egy tekintélyt igénylő főúr ilyen észrevétellel akarta gyöngíteni, vagy tán nevetségessé is tenni egy püspöknek a közvéleményre is fektetett ellenérvelését: „Szeretném tudni, milyen közvéleményt ért ő excellenciája?” – Erre ugyan a szerény püspök nem válaszolt, de a történelem ezt súgta a kérdezőnek fülébe: azon közvéleményre hivatkozik a püspök, mely okszerűen képződve az országban, nincs meghamisítva, sem magas állások adományozása és maszlagos légköre, sem rendjelek csillogása, sem a szabadkőművesek igényei, sem végre a zsidó zsoldban fetengő sajtó által; melynek a negyvennyolc! korszakban a fitymáló is hódolt s jutalmul csaknem fölmagasztaltatásban részesült. Ily meghamisítatlan közvélemény uralkodik országszerte a tisztaeszletri esetről is.

23. Mit érnék el a zsidók a közvélemény meghamisítása által?

Azt érik el, hogy elhitetvén a nem óvatos olvasó-közönséggel azt, ami rajok nézve előnyös,

tetszésök szerint alakítják a kereskedelmi cikkek árát és a pénznek értékét; sőt a politikai viszonyokat is.

24. Tehát a zsidók szabják meg a gabonának és egyéb forgalmi cikkeknek árát?

Azok bizony; minthogy a kereskedés világszerte, kivált pedig nálunk, az ő kezökben van; tehát csak egyetértésre van szükségök, hogy a piacokon majd áremelkedést, majd árcsökkenést idézhessenek elő, tetszésök szerint, s így a még itt-ott lézengő keresztény versenyzőket tönkre juttatván, korlátlan uraivá legyenek a piacnak; tehát az élelmi cikkek árának is; kedvök szerint zsebelvén ki mind az eladókat, mind a vevőket; saját zsebeikbe kaparítva az egész nyereséget.

25. Mit eredményes a zsidók kereskedelmi túlsúlya?

Azt eredményezi, hogy a pénzforgalom az ő kezeiken menvén át, a haszon legnagyobb része mindig náluk marad, s így a pénznek nagy része az ő zsebeikben gyűl össze. Minthogy pedig most pénz nélkül mit sem lehet kezdeni vagy végezni, tehát bármily nagyobb vállalat csak általok, legalább beleegyezésökkel, részvétőkkel létesíthető. Tőlök függ tehát a béke és háború is, amint ebből vagy amabból remélnék nagyobb nyereséget, mely természetesen másoknak ugyanoly veszteségével jár, s számtalanoknak vérébe is kerül.

26. Hogyan csinálnak a zsidók háborút?

Csak úgy mint más üzletet; holmi cselszövénynyel, ravasz fondorkodással ingerlik egymás ellen a nemzeteket; hírlapjaik által terjesztve valótlan dolgokat; lekötelezve, megvesztegetve a kormányokat; ébresztve megfelelő közhangulatot; buz-

dítva a gyöngéket, ingerelve az erőseket; puska-
porral, vagyis pénzzel ellátva mindkét félt és út-
ját állva lehető kiegyezésnek.

27. *Mi hasznát veszik a borzasztó háborúnak?*

Kimondhatatlan hasznuk van belőle; mert a
hadviselők szükség esetén nem kímélik a pénzt, s
nem is vizsgálják szigorúan a vett árúkat; mint-
hogy pedig csaknem kizárólag zsidók vállalkoznak
a roppant szükségletek beszerzésére és szállítására,
már ekképen is tetemes nyereségre tesznek szert.
Pedig ez csak igen csekély részét képezi azon
nagy haszonnak, melyet vesztegetéseik, csalásaik
és sikkasztásaik eredményeznek, nem is szólva
kémkedési mesterségökről, melylyel busás juta-
lomért mindkét félnek szolgálnak, soha sem té-
vesztve szem elől azon elvet, hogy aki többet
ád, azé az eredmény; és ha esetleg fölkötik őket
a hazaárulásért, azzal kérkednek, hogy éltöket ál-
dozták a közjóért; csakhogy ők a pénzt tartják
közjónak.

28. *Miért nem vállalkoznak keresztények a hadi
szükségletek beszerzésére?*

Mert nem férhetnek hozzá a zsidók tolako-
dása miatt; nem versenyezhetnek velők azon ok-
nál fogva, minthogy a keresztények igazságos al-
kura és szolgálatra vállalkozva, csekély nyereségre
sem számíthatnak biztosan az üzlettrontó zsidók-
nak ellensúlyozása miatt. A zsidók ellenben hamis
üzletből roppant haszonra számítván, olcsóbban
vállalkoznak, csakhogy aztán olcsó húsnak híg a
leve; az üzletnek pedig csalás a neve.

29. *Miért nem kereskednek a keresztények legalább
béke idején?*

Csak ötven év *előtt* is hazánkban majd min-

den kereskedő keresztény volt; csupán a bűdös ló-, borjú-, nyúlboróket vették a zsidók; mert azon időben a kereskedés még fárasztó munkával járt és nem is igen jövedelmezett a szállító eszközök nehézkes volta s a forgalom csekélysége miatt. Mióta azonban a szállítási eszközök tökélyesítése folytán a forgalom könnyebb lett és tetemesen növekedett, a kereskedés pedig fáradságos lenni megszűnván, inkább ügyességet igényelt és jutalmat adott: azóta rohamosan ment át a zsidók kezeibe. Aztán hozzá járult még a zsidóság törvényes fölszabadítása kaput nyitván ezerféle cselfogásaiknak s azt eredményezvén, hogy most már a legcsekélyebb tárgyaknak, mint: gyümölcsnek, zöldségnek és hamunak kereskedésével is zsidók foglalkoznak, kiszorítván a keresztényeket bármi csekély hasznot hajtó üzletnek minden ágából és nyereségéből.

30. Mi az eredménye annak, hogy a zsidóság igájában nyög a kereskedés?

Az az eredménye van, hogy a forgalomban lévő roppant pénzüsszegnek nagyobb része a zsidóság telhetetlen zsákjába kerülván, hathatós eszközül szolgál hatalmának növekedésére és kártékony befolyásának kiterjesztésére minden irányban.

III. FEJEZET.

A zsidóság gazdagodásának módjáról.

31. Hogyan jutnak a zsidók sok pénzhez és gazdagsághoz?

Ennek számtalan módja van, melyekből rövidség okáért itt csupán a föltünőbbek említhetők

meg, mint kútforrásai a többieknek. Ilyenek: a kereskedés, az uzsora, az orgazdaság és a család.

32. Miképen gazdagodnak a zsidók a kereskedés által?

Úgy, hogy a 10 éves gyerek már legalább is gyufával kereskedik, melyet vagy hitelben kap a nagyobb kereskedőtől, vagy egy forinton vesz, s ha csak 10 krajcárt nyer is áruján, s naponkint kétszer eladja készletét, egy év múlva már elégséges tőkével rendelkezik más, jövedelmezőbb üzletnek megkezdésére; a második évnek végével már ezer forintról beszélhet. Tíz év múlva földbirtokot vesz, s mire deresedni kezd kétágú szakállá, már nagyságos Plundrásy földes úrnak hivatja magát.

33. Miért nem tesznek így a keresztények is?

Azért, mert a kereszténynek taníttatni, szoktatni kell gyermekét, hogy fölnőtt korában képes legyen élelmét becsületes munkával megszerezni azon a rögös pályán, melyet a kapzsi és tolakodó zsidóság nyitva hagy számára. Különben is hova jutnánk, ha több kereskedő volna mint termelő. A henye zsidóság pedig mindig a könnyű keresethez ragaszkodván, ismét kitúrja a keresztényt, aki szorinte úgy is nehéz munkára van teremtve. Végre azért nem versenyezhetnek a keresztények a zsidókkal kereskedelmi pályán, mert ezeknek nagy előnyt biztosít társulati szervezkedésük és a hatalmokban lévő sajtó.

34. Hogyan uzsoráskodnak a zsidók?

Hogy a gyors meggazdagodás ezen kiváló tényezőjével foglalkozhassék a zsidó, előbb kereskedés, család, vagy ennél is rosszabb módon kell valami kevés pénzt, gabonát vagy más forgalmi cikket szereznie, melyet aztán a szorultságban lévő kereszténynek lehetőleg rövid időre és nagy

kamatra költsönöz megfelelő biztosíték mellett. De azzal még korántsem éri be, hanem mindjárt a kötelezvénybe az adott összegnek kétszeresét írja be, s a visszafizetésre oly időt határoz, melyben adósa nem tehet szert pénzre. Időközben különbéle szolgálmányokat, ajándékokat csikar ki adósától, aki akarva, nem akarva teljesíti hitelezőjének méltatlan kívánatait, azon reményben, hogy majd, ha annak idején nem tud fizetni, nem fog vele szigorúan bánni hitelezője. Azonban a fizetés idejének közeledtével már emlékezteti tartozására a zsidó; aztán mindinkább szorongatja, hogy megfélemlítse és szabódásra bírja. Ha van elégséges biztosítéka az adósnak, kiegyezik vele a zsidó, úgy hogy az adós a várakozásért jókora összeget ír alá új kötelezőben a hitelezőnek szintén magas kamatra. Végre, ha az adós oly szerencsés helyzetben van, hogy a második határidő leteltével kifizetheti tartozását, úgy már legalább ötször annyit kell visszafizetnie, mint amennyit valósággal költsön kapott. Azonban ily áron csak ritka esetben hagyja menekülni hálójából kiszemelt áldozatát a zsidó ármány; mert a zsidó hitelező holmi cselszövény által úgy intézkedik, hogy az adós a harmadik és negyedik határnapon se tudjon fizetni. Így aztán mindig szabódás és fülíg való eladósdás a dolga, mely őt szívtelen hitelezőjének szolgáljává teszi. És midőn már látja a zsidó, hogy hamis követelése a biztosítéknak legalább felét kimeríti, bepörli adósát, elárverezteti birtokát; eltávolít másokat az árverezéstől különbéle mesterfogásokkal, hogy ő vehesse meg fele áron a birtokot; így jutván 50 forint uzsorás költsönnel pár év alatt 6000 forintot érő birtokhoz.

35. *Mire való hát az uzsora-törvény?*

A mostani uzsora-törvény, mely hihetőleg zsidógyárból került ki, csak arra való, hogy a becsületes tőkét elriaszssa, s a költsönre szorultakat, a becsülettel nem törődő zsidóságnak martalékul dobja, az úgynevezett szabadelvű kormány és törvényhozás nagyobb dicsőségére.

36. *Nincsenek-e keresztény uzsorások is?*

Vannak ugyan keresztény uzsorások is; mert a névleges keresztények sok rosszat elsajátítottak már a zsidóktól; mindamellett, ha nincsenek zsidóval szövetségben, az ő fosztogatásuk úgy aránylik a zsidókéhoz, mint a szúnyog csípés a skorpió harapáshoz.

37. *Vannak-e orgazdák is a zsidók között?*

Vannak bizony, és pedig számtalanok mind városokban, mind faluhelyen. Ezen gyalázatos foglalkozás igen alkalmas arra, hogy a munkakerülő, szegény zsidók hamar vagyonhoz jussanak. Mint-hogy a tolvajok és rablók igen olcsón adnak túl könnyen szerzett prédájukon, kivált ha a vevőnek hallgatagságában és eszélyességében megbízhatnak; eziránt pedig a zsidó természet kellő biztosítékot nyújt, még a fölfedeztetés veszélyében is tudván segíteni magán az orgazda, hasonszörű hitsorsosainak közreműködésével. Azért, ha valakitől oly tárgyat oroznak el, mely a tulajdonosnak, személyes érdeklődésénél fogva, sokkal becsesebb, mint amenynyit valóban ér, leghamarább úgy juthat ismét annak birtokába, ha az ellopott tárgynak valódi értékén fölül valamit ígér az effélékkel foglalkozó zsidónak és lemond a törvényes kéréséről. Ritka eset, hogy a megbízott zsidó meg ne

kerítse az ellopott tárgyat, kivéve, ha nem bízik az ígérőnek szavában.

38. *Mit tapasztalunk faluhelyen?*

Azt tapasztaljuk, hogy a cselédek és a gazdák fölnőtt gyermekei által korhelykedés, kártyázás, vagy cifrázkodás végett elkövetett lopások a zsidó orgazdának nem utolsó jövedelmi forrását képezik. Még maguk a gazdák nejei is, majd torokkodás, majd pipere kedvéért a legszükségesebb élelmi s egyéb házi szereket is megdézsmálják saját kamarájokban, s titkon a zsidóhoz viszik potom cserébe. Ebből aztán megfejthető azon talány is: mikép lehetséges az, hogy majd minden községben található olyan zsidók, akik látszólag semmivel sem foglalkoznak, még is jól élnek, úriasan ruházkodnak, szükségtelen cselédet, lovat tartanak, s mindamellert pénzben soha sem szűkölködnek? Azért bátran lehet állítani, hogy, ha nem volnának zsidó orgazdák, a napirenden levő lopásoknak, rablásoknak tizedrésze sem történnék.

39. *Hogyan csalnak a zsidók?*

Ezerféleképen, ha mégis számokkal kifejezhető azon hamisságok, cselfogások és ámítások, melyeket üzleteikben mások megkárosítására felhasználnak. – Minden gondolatuk, szavok és mozdulatuk közvetlenül, vagy közvetve csalásra irányul. Erre céloz minden törekvésök; ebben szerepel kiváló tehetségök, hitelök, még vallásos buzgalmok is. Azért leginkább kedvelne az olyan üzletet, foglalkozást, melyben legtöbb alkalmok van nyereségdús csalásra. E miatt szeretnek mindnyájan kereskedéssel foglalkozni, melylyel csaknem egyenértékű, néha még jövedelmezőbb is az italmérés. Azután jön a mészáros- és pékmesterség, melyek-

ben ha versenyez velök a keresztény ember, okvetetlenül tönkre megy; mert nem érti úgy a mesterséget mint a zsidók, t. i. a csalás mesterségét. Így lehetséges csak, hogy a ronda zsidó nagyobb haszonbért fizethet a korcsmától, mint a keresztény, és még meg is gazdagszik belőle; mert hamisított az itala, hamis a mértéke, hamis a krétája, számvetése, fizetése, hitelezése, törlesztése, követelése, hamis még utolsó lehelete is.

IV. FEJEZET.

A zsidóság előbbi helyzetéről.

40. Miért nem gazdagodtak nálunk a zsidók előbbi időkben.

Mert előbb ők csupán a legalábbvaló áruval kereskedtek kicsinyben, és azt is kénytelenek voltak aztán keresztény nagyobb kereskedőknek eladni csekély nyereséggel. A könnyen rászedhető köznépnél pedig a jobbagyság eltörlése előtt igen kevés pénz és csekély szükséglet volt; azért vele a zsidó ritkán érintkezett, tehát alkalma sem volt a népet fosztogatni. A birtokos urak pedig szóba sem álltak zsidóval; csupán a köznemesség szolgáltatót akkor alkalmas talajt az üzérkedésre, de ez is veszélyes ingovány volt a zsidóra nézve; mert fokossal fizetett a csalónak.

41. Tehát a jobbagyság eltörlése nem vált hasamra a köznépnek?

Igen is, hasznára vált, s nemsokára meg is látszott rajta, hogy a szorgalmas és takarékos gazdák gyarapodnak; százakkal, ezrekkel rendelkeznek. Azonban épen ezen gyarapodásuk csábította,

ösztönözte az élelmes zsidókat, hogy velök gyakrabban érintkezzenek, s a kevésbé óvatosakat hálói okba kerítsék és mérges pókokként szíjják ki friss verőket.

42. Tehát a zsidóknak használt a jobbágyok fölszabadítása?

Mindenesetre, többet használt ezeknek, mint a fölszabadult jobbágyoknak; mert ezeknek tulajdonukká válván a földbirtok, hitelalapot képezett, melyre a zsidó biztosan költsönözhetett a csakhamar jobb élelemhez és fényűzéshez szokott népnek, melyet földesúr már nem védett a zsidóságnak fosztogatásai ellen. Maguk a földművesek pedig sokkal gyarlóbbak voltak, hogysen a zsidók csábításainak ellenállhattak, kelepcejüket elkerülhették volna.

43. Mi okozta mégis leginkább a népnek elszegényedését?

A zsidóságnak és a tőkének fölszabadítása.

44. Menynyit ártott a nép jólétének a zsidóság fölszabadítás?

Ez képezte a halálos döfést, nem csupán a volt jobbágyok és köznemesség, hanem számos nagybirtokos jólétének megsemmisítésére is, alkalmat adván a ravasz zsidóknak nemcsak a forgalomban lévő pénzt, hanem az ingatlan birtokot is a hiszékeny birtokosoktól elsajátítani, és ekképen szolgálkává tenni azokat, akik előbb uraik voltak.

45. Miben mutatkozik leginkább a zsidók fölszabadításának káros hatása?

Leginkább mutatkozik ez az ingatlan birtoknak zsidó kézre jutásában, melyet csak úgy potomon áron, holmi cselfogásokkal rohamosan tettek és tesznek sajátjukká; úgy, hogy napjainkban már a

legterjedelmesebb uradalmak, a legszebb paloták, a főúri családok híres várai zsidókat uralnak, kik csupán zsellér lakói voltak a legrongyosabb viskóknak. Előbb mindnyájan gyalog kullogtak nehéz batyukkal terhelve, s ha néha egy lovas kocsit fogadtak, _ heten mentek rajta vásárra; most pedig minden bitang zsidónak van saját lova, s a legszebb fogatok zsidóra vallanak. Csaknem minden korcsma, mészárszék az ő kezökben van. Már a közhivatalokba is befurakodnak; a zsidó bírák, zsidó ügyvédek, zsidó orvosok szinte hemzsegek; egyéb, bizalmat igénylő, fontos állások is már ezen megbízhatatlan fajjal vannak betöltve; s jaj annak, aki karmaik közé jut.

46. Miért szabadítottak föl tehát a zsidókat?

Csak szabadelvűségből; valósággal pedig azért, hogy a zsidóság fölszabadítói legyenek jövőre annak rabjai; kik már akkor is a zsidók kincseinek igáját viselték, midőn felszabadításukat eszközölték. Másképen nem is képzelhető, hogy ezen vést-hozó lépést megtették volna, a legnagyobb magyarnak, boldogult Széchenyi István grófnak bölcs óvása dacára. A könnyelmű felszabadítók ugyan megérdemlették sorsukat, csakhogy fájdalom! magukkal együtt egész nemzetünket örvénybe sodorták. Azért mondák már akkor a messzeblátók, hogy inkább az akkori országgyűlést kellett volna fölszabadítani a zsidók pénzigájától.

47. Hát más országokban nincsenek fölszabadítva a zsidók?

Dehogy nincsenek; föl vannak szabadítva a legtöbb országban, és a legnagyobb birodalmokban; ámde fölszabadításuk olyankor történt, midőn azon országok lakosságának zöme értelmi fejlettsé-

généi fogva már biztosan versenyezhetett a zsidókkal. Mi ellenben, a még tudatlan és jóhiszemű népet martalékul dobtuk a ravasz zsidók cselszövényes kizsákmányolásának, telhetetlen kapzsiságának.

48. *Tehát mégsem mindenütt oly ártalmasak a zsidók, mint nálunk?*

Ha mindenütt oly mértékben üzhetné ezen kincsszomjasfaj fosztogatásait *mint nálunk*, úgy már az egész világ a zsidókat uralná; de másutt annak idején gondoskodtak arról, hogy a zsidók, ha teljesen ártalmatlanokká nem tehetők is, legalább korlátolva legyenek hamis üzleteikben és mindent elnyeléssel fenyegető törekvéseikben. Azonban kisebb, nagyobb mértékben mindenütt érezhető káros hatásuk, és azért mindenütt ellenszenvvel viselkedik irántok a nép.

V. FEJEZET.

A zsidóság korlátlan garázdálkodásának okai.

49. *Miért nem korlátozzák nálunk a zsidók túlkapásait?*

Azért nem teszik, mert már igen is nyakunkra nőttek, úgy hogy most már ők képviselik nálunk a hatalmat; ennél fogva mindazon tényezők, melyek hivatva volnának ennek eszközzésére, némileg tőlök függnék. Maga a kormány és az országgyűlés is kiváló tekintettel van rajok, nem csupán magán szolgálatukért, hanem azon nagy befolyásuk miatt is, melyet pénzhalmazaikkal és a zsoldjokban álló sajtónak segítségével a közügyekre, az országok sorsára gyakorolnak.

50. Milyen eredménye lesz ezen visszás állapotnak?

Ennek sajnós eredménye már mutatkozik azon elkeresedésben, melyet a zsidóság hencegő hatalmaskodásai a népnél előidéztek, mely leginkább érzi terhes igájokat, s keserves keresményének elnyelőit látja bennök; méltán aggódva, nem csak egyes polgárok, hanem a haza jövő sorsán is, mely e hazátlan kincsimádók tetszésétől függvén, borzasztó örvény szélére jut, hogy elpusztuljon a vitéz bajnokok sírjain dőzsölő korcsivadék, mely kivetközve az ősapák dicső erényeiből, nem szégyenli a hónából kiátkozott, kóborló fajt magához ölelni, s hazánk sírásójává tenni.

51. Hát a zsidónak nincs hazája?

Sem országa, sem hazája. A zsidóság valóságos élősdifaj, mely másoknak életnedvével táplálkozik, úgy, hogy míg maga szemlátomást gyarapodik, az éltető törzset tönkre teszi. Ily élősdifaj nem állhat fönn a maga erejéből, munkájából, termeléséből, hanem mások által kapartatja ki a forró gesztenyét, s aztán maga eszi azt meg; csupán a silány héjat engedvén át a fáradozóknak.

52. Miért van zsidóktól függő országgyűlésünk?

Mert a választók nagy többsége vagy nem ismeri választói jogának fontos voltát, vagy legalább nem fektet nagy súlyt ennek célszerű gyakorlására; majd közönyösségből, majd csábítás vagy vesztegetés folytán hozzájárulván oly képviselők választásához, akik nem a közjó érdekében vágyódnak ezen fontos állásra, hanem saját hasznukat keresve; és mint képviselők, azoknak szolgálatába szegődnek, kiktől maguk részére várnak jutalmat eladott szavazatuk fejében; mit sem törődve választóik s a haza érdekeivel. Kivált, ha

sok pénzökbe került megválasztásuk, azt gondolják, hogy csak kártalanítják magokat, ha a választásra fordított költséget busás kamattal együtt visszaszerzik.

53. Miért van zsidóktól függő kormányunk?

1-ször azért, mert alkotmányos államban a kormány az országgyűlési többségnek kifolyása, melynek jellegét fölveszi és viseli.

2-ször azért, mert nagy befolyással bírván a zsidóság mindenütt, csaknem tarthatatlanná tenné a kormánynak állását, ha ez hozzá nem alkalmazkodnék. És végre

3-szor azért, mert a pénzsükségben szüntelen szenvedő kormány gyakran szorul költs önre, melyet csak azoktól kaphat, kiknél mindig pénzözön van, a zsidóktól.

54. Milyen bünt követ el a megvesztegetett választó?

Égbe kiáltó bünt követ el az olyan választó, aki meggyőződése ellen megbízhatatlan, gyanús, vagy épen jellemtelennek ismert képviselőjelöltre szavazván, közreműködik a törvényhozás kiváló tényezőjének meghamisítására; és pedig vétkezik:

1-ször önmaga ellen erőszakot tévén jobb meggyőződésén és alárendelvén fontosabb érdekeit a pillanatnyi haszonnak.

2-or felebarátja ellen; veszélyeztetvén polgártársainak érdekeit is becstelen üzletével.

3-or hazája ellen; melynek árulójává, sírásójává lesz, kitüntetés vagy választói jogának elpredálása, megfertőztetése által. Miért a haza nemtője bosszúért kiált az égbe, hogy a magyarok Istene mennyköveinek legtüzesebbikével sújtsa pokol fenekére az édes hazának ennyire elvetemedett, gaz fiát.

55. Kik szoktak vesztegetni?

Mindazok, akik nem bízván keresetök igaz voltában, nem mernek üres kézzel megjelenni a választók ítélőszéke előtt. Ilyenek: a gazdag dicsvágyók, az érdemnélküli hivatalhajhászok, a tudatlan becsvágyók, a magánérdekek bérencei vagy rabjai, és a bizalom vesztett kormány.

56. Hogyan teheti azt felelős, kormány?

A kormánynak felelőssége a gyakorlatban – fából csinált vaskarika. – Míg szavazattöbbséggel rendelkezik valamely kormány az országgyűlésen, addig hasztalanul vonják felelősségre; mert pártja mindig fölmenti őt a vád alól köteles szavazattöbbsége által. Ha pedig nincs döntő pártja, úgy pusztulnia kell a kedves bársony székekről.

57. Hogyan kell jó hazafinak bánni a vesztegetőkkel?

Kerülni kell őket, mint a gonosz szellemeket és megvetőleg elfordulni tőlök. Azonban, ha a választó egyén nem bír kellő szilárdsággal ellenállni pénzbeli, vagy itatási kísértésöknek, fogadjon el mindent, amivel kínálják, azon benső, erős fogadással, hogy mindamellett megmarad meggyőződésénél s annak idején úgy fog szavazni, mintha semmit sem kapott volna. És ha megtartja fogadalmát, úgy ő nem tekinthető megvesztegetettnek, és felelősségre sem vonható ezen az alapon, de az önkénytes ajánlatok elfogadása miatt sem, ha azokért netán tett ígéretét nem teljesítette is, mert a rosszra adott szavának megtartására a keresztény erkölcs elvei szerint kötelezve nincs is; nem is lehet.

VI. FEJEZET.

A zsidókérdés megoldásáról.

58. *Hogyan nevezzük a zsidóság túlkapásai folytán fölmerült közbajt?*

Röviden zsidókérdésnek nevezzük azt.

59. *Létezik-e mindenütt zsidókérdés?*

Kisebb nagyobb mértékben majd minden országban létezik zsidókérdés; kiváltképen mégis azon államokban, melyeknek művelődése, más szerencsésebb államokéval egy időben különös viszonyaik miatt nem történhetvén, fejlődési hátramaradásuk alkalmas talajt szolgáltatott arra, hogy a műveltebb országokból a felvilágosodás által kiszorított zsidók, önkénytelenül azon országokba özönlöttek, melyekben könnyű volt nekik még a sötétben botorkálni, a zavarosban halászni; saját előnyükre zsákmányolván ki a fölvilágosodás és népnevelés ottani hiányát.

60. *Van e nálunk zsidókérdés?*

Van bizony, pedig oly mértékben, hogy annak terjedelméről és vészthozó hatásáról fogalma sincsen a műveltebb külföldnek, és azért ez nem is ítélni meg alaposan a zsidók miatt aggodalmunkat és eljárásunkat.

61. *Mi a teendőnk a nálunk nagymértékben létező zsidókérdéssel szemben?*

Minden kérdés feleletet igényel, tehát a zsidókérdés is. Erre pedig feleletül szolgál annak megoldása.

62. *Miképen eszközölhető a zsidókérdésnek megoldása?*

Az idő- s a helyi viszonyok kívánalma szerint

különbféle módon. Vannak országok, melyekben egyszerűen úgy oldották meg a keletkező zsidókérdést, hogy annak idején, vagyis a zsidóság föl-szabadítása előtt, megkívántató fokot érven el ben-nök a műveltség, e világosságot kerülő fajt nagy-részen kiszorították kebelökből, miként a bor erjedésekor kiveti a káros törkölyt. Másutt meg csekély mérvben jelentkezővén ezen kór, könnyen gyógyítható. De nálunk már idült vész-kórnak tü-neteit mutatván, gyökeres orvoslást vagy épen műtétet kíván.

63. Miben áll ezen orvoslás.?

Az antiszemitizmusban, vagyis önvédelmi in-tézkedések szigorú alkalmazásában.

64. Nem volna e hajnak másféle gyógyszere?

Volna ugyan más gyógymódja is; csakhogy ehhez semmi reményünk sincs, mert alkalmazása nem tőlünk függ.

65. Miben állna-e gyógyómd?

Abban, hogy a zsidók, megelégedve eddigi fosztogatásaikkal, most saját biztosságuk végett önkényt vonuljanak vissza az őket számaránylag megillető működési körbe, vagy pedig a törvény-hozás szorítsa őket oda, hol ártalmatlan lesz mű-ködésök.

66. Miért nem várhatunk sikert e gyógyómdtól?

Mert a telhetetlen zsidók önkényt soha sem vonulnak vissza az üzletben s más fontos ügyek-ben elfoglalt, jövedelmes állásaikból; sőt mennél inkább növekedik számuk, annál inkább tágítják hatáskörüket is.

67. Miért nem szoríthatná arra őket a törvény-hozás?

Mert a törvényhozás, melynek elengedhetet-

len föladata, alkalmas eszközökről gondoskodni, bármely kártékony hatásnak ellensúlyozására, nagyobbára pénzigájokat viselvén, mit sem mer ellenök tenni. A végrehajtó hatalom pedig szintén szemet huny, hogy a zsidókkal jó lábon állhasson. Különbén is a képviselők többsége a kormánynyal együtt az álszabadelvűség nótáját járja, a szabadság, egyenlőség és testvériség meghamisított fogalmainak tág keretében.

68. Mit tehetne e végre a törvényhozás?

Ez legtöbbet tehetne oly törvények létesítése által, melyek alkalmasak mind magán, mind közügyekben kellő arányt biztosítani a kereszténységnek, s ezt mególtalmazni a zsidók elnyomása és kifosztása ellen.

VII. FEJEZET.

A társadalmi gyógymódról.

69. Minthogy sem a törvényhozás, sem a kormány nem teljesíti ebbeli kötelességét, ki van hivatva a megfelelő cselekvésre?

Maga a vérig zaklatott közönség, társadalmi szövetkezése és célszerű közreműködése által. Ezen szövetkezés az antiszemitizmusban mutatkozik.

70. Meddig terjed az antiszemitizmusnak hatásköre?

Terjedelmét illetőleg az antiszemitizmusnak nincsen szorosan körvonalozott hatásköre, mely a szerint változik, amint kiterjesztése vagy megszorítása a védelmi intézkedések tekintetéből szükségesnek mutatkozik.

71. Tehát csupán csak védelemre szorítkozik az antiszemitizmus?

Csupán védelemre szorítkozik ez, nem lévén sem feladata, sem szándéka más, mint védelmi küzdelmet vívni a fölülkerekedni vágyó zsidóság hallatlan vakmerősége ellen, a keresztény többségnek érdekében, hogy ennek az őt megillető helyzet és befolyás az államéletben biztosítva legyen.

72. Miben áll az antiszemitizmus intézkedése?

Abban, hogy az államhatalmi tényezők által nem ótalmazott társadalom, maga veszi kezébe a védekezés ügyét, és saját körében, hatósági befolyás nélkül alkalmazza a célszerűnek mutatkozó eszközöket.

73. Mily eszközöket használ az antiszemitizmus?

Az antiszemitizmus kitűzött céljának elérésére mindig csupán békés és törvényes eszközöket használ; azonban gyakran megesik, hogy a zsidóság túlkapasai, hetykélkedő és kihívó magaviselete anynyira fölingerelnek egyes községeket, városokat, vagy megyéket is, hogy a türelmét vesztett köznépek egy része, a méltatlan eljárás fölötti elkeseredésében, maga szolgáltat igazságot; vagy inkább megbosszulja azt, hogy az arra hivatottak igazságot nem szolgáltatnak oly módon és eszközökkel, melyeket józan ember nem helyeselhet. Azonban a kétségbeesett kifosztottaknak ily kicsapongásai onnét erednek, hogy senki sem vállalkozván mentőnek, tapintatos vezetés hiányában az ingerült nép könnyen tévútra lép, s izgatók által még bátorítva is, oly tettekre ragadtatja magát, melyek föltétlenül kárhoztatandók, és nemcsak, hogy célhoz nem vezetnek, hanem még ártanak is a jó ügynek.

74. Hasznos-e az antiszemitizmus üldöztetése?

Az antiszemitizmus mint társulat vagy párt soha sem fog erőszakot használni dicső feladatának megoldására; s épen azért nemcsak nem kell üldözni, hanem inkább előmozdítani és támogatni mindazon tényezőknek, melyeknek érdekében áll a rohamosan fejlődő zsidókérdésnek békés megoldása.

75. Mily biztosítékot nyújt az antiszemitizmus békés eszközeire nézve?

Kellő biztosítékul szolgálhat e tekintetben azon erős meggyőződése, hogy a zsidókérdés helyes megoldása erőszakos eljárással nem eszközölhető. Ennélfogva sem nem igényli, sem nem engedi meg erőszaknak alkalmazását.

76. Miért nem lenne erőszakkal megoldható a zsidókérdés?

Azért, mert nem is képzelhető, hogy a föld kerekéségén mindenütt egyidőben törne ki a kol-dusbotra juttatott népnek bosszúja zsidó kifosztói ellen s hogy ezen heréket egy csapással kiirtsa a munkára teremtett emberek sorából. Ha pedig csak egy vidéken vagy országban pusztulnának el, csak ideig óráig szabadulna meg tőlök azon vidék, vagy ország, mert csakhamar máshelyről jönnének helyökbe, valószínűleg még gonoszabb, sóvárgóbb fajrokonai, s elülről kezdenék a kizsebelési munkát fokozott buzgalommal!

77. Miért remélhető békés, törvényes úton a zsidókérdésnek helyes megoldása?

Mert az e végre teendő intézkedések csak olyanok lehetnek, melyek a bajnak gyökeres orvoslását célozzák, és azért mindjárt okaiban megszüntetik azt és kiirtják mindenkorra.

78. *Mit kell tenniök az antiszemitaéknak, hogy a zsidókérdés mielőbb kellő megoldást nyerjen?*

Főképen arra kell törekedniök, hogy antiszemita képviselők menjenek az országgyűlésre. De *azalatt* is minden erejükből oda kell működniök, hogy társadalmi úton is, minden lehető megtörténjék a zsidóság hatalmának megtörésére.

79. *Mi volna a teendője az antiszemitikus szellemű törvényhozásnak?*

Ily törvényhozásnak föladata lenne megfelelő törvények hozása által tántoríthatatlanul oda hatni, hogy minden honpolgár lehetőleg védve legyen a körülmetélt családok fosztogatásai ellen mind személye, mind vagyona, mind keresete tekintetéből; aztán meg a keresetforrásokat úgy szabályozni, hogy a forgalomban lévő pénz ne szivárogon mindenfelől egy sehonnai faj zsebeibe.

80. *Megoldaná-e a törvényhozás a zsidókérdést ezen föladatának teljesítésével?*

Nálunk ezzel nem lenne a zsidókérdés megoldva, csupán enyhülne a baj és a haldokló vonagló tartana tovább; minthogy nálunk már oly idült és elmérgesedett e baj, hogy óvintézkedések által már nem lehet célt érni. Visszaható, illetőleg előbbi mulasztásaink sajnos következményeit jóvátévő intézkedésekre van szükségünk, melyek a törvényhozásnak eddigi hibáit, káros következményeikkel együtt utólag helyre hozzák.

81. *Miképen tehetné meg ezt a törvényhozás?*

Ha például oly törvényeket alkotna, melyek a fölszabadítási törvény bolygatása nélkül az ingatlan birtoknak szerzését és megtartását azon föltételhez kötnék, hogy

1-ször a keresztény csupán keresztény mun-

kások által, nem keresztény pedig csakis nem keresztény munkások által végeztesse rajta a szükséges munkát.

2-szor, hogy cselédek tarthatására is ugyanazon szabály legyen alkalmazva.

3-szor, hogy keresztény többségű országban csak keresztény viselhesen közhivatalt, vagy oly állást és üzletet, mely kiváló bizalmat igényel, mint az ügyvédi, orvosi és gyógyszerészi állás, meg étel és italárulási üzlet. Mészáros- és pékmesterség; valamint a lisztnek és egyéb könnyen hamisítható tápszereknek árulása csak keresztényeknek legyen megengedve.

82. Miért nem orvosolható nálunk a baj különleges törvények nélkül?

Mert azon hatalom megtörése, melylyel nálunk a zsidók rendelkeznek, csupán óvszerekkel már meg nem törhető; minthogy a földbirtoknak jelentékeny része, a kereskedés csaknem egészen, a pénznek zöme, a sajtónak kilenc tizedrésze az ő kezökben lévén, oly hatást gyakorol a társadalmi viszonyokra, mely mindenütt a zsidók előnyére válik, és lehetlenné teszi, hogy a keresztények bármily irányban versenyezhessek velők, s így nem csak nem orvosolható a baj, hanem még növekszik is.

83. Mikében lehetne a zsidókérdést társadalmi úton megoldani?

Úgy, ha például a keresztények mit sem adnának el a zsidóknak s nem is vennének tőlük semmit; ha sem szolgai, sem egyéb munkát nem végeznének számukra. Ezen esetben a zsidókat nem kellene kikergetni az országból, mert önkényt mennének el föltartóztathatlanul. Ily móddal képes őket hazánkban is némely község maiglan is kö-

rétől távol tartani; más országokban pedig a zsidók távoltartására elégségesnek bizonyult a község lakosságának oly megegyezése, hogy zsidótól nem vásárolnak legcsekélyebbet sem. És ez nyilván mutatja, hogy mily hazugság van bizonyos zsidó képviselőnek azon hencegő állításában, hogy ha nekünk keresztényeknek nem tetszik hazánkban a zsidóság igáját viselni, mi költözzünk ki; ők itt maradnak. Pedig dehogy maradnának, ha megkötnék is, ha nem lenne kit fosztogatni.

84. Miért nem alkalmazzák tehát ezen békés módot a zsidósággal szemben?

A szomszéd országokban alkalmazzák is látható sikerrel e módot, mit sem vásárolván zsidótól, s így megfosztják őt keresetének kiváló forrásától, tehát nyereségének nagy részétől is; mint-hogy saját hitfeleiktől vásárolják be szükségleteiket.

85. Miért nem történik ez nálunk is?

Egyes községek nálunk is vannak, melyek a zsidó tolakodásnak maiglan is ellenállanak leginkább azáltal, hogy a községbe furakodott zsidótól semmit sem vesznek; még borát, pálinkáját is megvetik, ha korcsmát bérel. Pedig már ez is jó kezdeménynek s utánzásra méltó; de elszigetelve csupán az illető községnek van hasznára, nem sokat lendítvén a zsidókérdés megoldásán.

86. Nem alakulhatnának ily szövetkezetek az egész országban?

Miért nem alakulhatnának? s voltaképen erre törekszik az antiszemizmus társadalmi körben. De az üdvös eszmének megvalósítása csaknem elháríthatatlan akadályokkal találkozik egyrészt azért, mert arra kényszeríteni senkit sem lehet; az ön-

kényti kötelezettség pedig nehezen létesíthető egyes községekben is, anynyival kevesebbé egész országban. Sőt igen sok helyen ki sem vihető anynyiból, hogy kis községben nem is vállalkozik keresztény ember a csekély szükségletek árulására; mert abból meg nem élhet, ha csak ezen mellékes kereset mellett a csalást nagyban nem űzi, mint ahogy a zsidó tesz. Továbbá azért is, mert a szegényebb községekben igen sokan, kivált asszonyon: egész télen át hitelben vásárolnak s aztán csépléskor fizetnek, ahogy tudnak, bőven ugyan, de titkon, s félig-meddig lopva. Ily elárúsítás mellett a zsidó ugyan meggazdagszik, de becsületes, keresztény ember tönkre jutna.

87. Hogyan lehetne mégis ily móddal az ügön valamit lendíteni?

Úgy, hogy legalább a nagyobb községekben közös megállapodás folytán gondoskodni kellene arról, hogy legyen keresztény üzlet, melyben a helybeliek bevásárolhassák szükségleteiket; s ha kivihető, kötelesek is legyenek ott vásárolni be. A kötelezettség esetére bizonyosan akad vállalkozó az üzlet létesítésére. E nélkül azonban csupán a vagyonosabbak szövetkezete és előlegezése által jöhet létre ily üzlet, milyennel más országokban majd minden község el van látva lakosainak nagy hasznára.

88. Kiket illetne meg a kezdeményezés az önsegélyezés terén?

Mindenesetre a nagybirtokosokat, kivált az italmérési jog, tulajdonosait, kiknek a zsidó hasznobérlő nem csupán azért fizeti a túlságos hasznobért, hogy italt mérhessen, hanem inkább azon tekintetből, hogy amellettt alkalma legyen a köz-

ségbelieket különbféle módon kizsebelni. Pedig a regálé-jogban nincs benne a kizsebelési jog; de a zsidónál ez együtt jár, egy üzletet képez, melynek fő ága a kizsebelés. Ennélfogva a közjó érdekében a korcsmák kiadásánál a zsidókat ki kell zárni a bérletből.

89. *Ki kárpótolja a regale tulajdonosokat az ebből származó veszteségért?*

Leginkább saját helyeslő öntudatukban találunk ezek kárpótlást; aztán meg abban is, hogy a községbeliek magok is jólétre jutván, nem néznék irigy szemmel a nagybirtokosoknak jobb sorsát; nem okoznának nekik számtalan károkat; valamint saját cselédjeik is megmenekülvén ekképen az őket szopó piózáktól, hívebben szolgálnának, s nem lennének kénytelenek meglopni uraikat, hogy a zsidó korcsmáros hálójából kivergődjének. Tehát az italmérési bérletnél mutatkozó veszteség inkább csak névleges, s a valóságban még nyereségnek is beillik, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a keresztény bérlő is megad anynyit, a menynyit az italmérési üzlet fosztogatási melléklet nélkül megér.

90. *Hajlandók-E erre a regálé-tulajdonosok?*

Még most csak gyéren mutatkoznak ily derék s bölcs *hazafiak*, de szép példájok bizonyosan számtalan követőkre fog találni; s már ez is letörné egyik szarvát a zsidóknak. Azért minden magyar ember már messziről kalapot emeljen oly nagybirtokos előtt, aki sem korcsmáját, sem földjét, sem egyéb jószágát nem adja zsidónak haszonbérbe.

91. *Hová lesznek aztán a zsidók, ha legjövendő mezőbb üzleteiktől elesnek?*

Az már az ő gondjuk. Midőn a mocsár vizét lecsapoljuk, nem igen törődünk azzal, hová lesznek

aztán a benne lakmározó vartyogók! Különb is, a zsidók sem törődnek azzal, hová lesz a kifosztott magyar nép, a földönfutóvá tett régi keresztény birtokos.

92. Nem ellenkezik-e ilyen előírás a szabadság, egyenlőség és testvériség magasztos elvével?

A szabadkőművesek, a zsidók és ezeknek uszályvivői, meg a zsidó zsoldon élösködő sajtó, természetesen azt kiabálják teli torokkal, hogy ellenkezik amikor a zsidóság üzelmeinek korlátozására irányul; de ha keresztények ellen fordul a koczka, akkor a legméltatlanabb eljárás sem ellenkezik azzal.

93. Mi hát tulajdonképen az a nagy zajjal kürtölt szabadság?

A szabadság határozatlan fogalom, melylyel egyik ember a másikat ámitja, holott ennek a valóságban semmi sem felel meg. Az a kincs, melyből mindenki sokat igényel magának, másnak pedig igen keveset ad; az a gyümölcs, melyből a ki mohón eszik, megcsömörlik tőle, megdőrül és lázong.

94. Tán nem is igaz tehát, hogy századunk a szabadság kora?

Nevezze akinek hogyan tetszik. Anynyi bizonyos, hogy évezredek előtt is nagy híre volt ezen idegen virágnak, s illatától annyira elkábultak az emberek, hogy roppant birodalmakat is megsemmisítettek. Ezidő szerint is nagy zajt ütnek vele a hiszékeny emberek előtt; pedig lépten nyomon oly jelenségekkel találkozunk, melyek a szabadságból inkább gúnyt üzni látszanak; beigazolván azt, hogy sem személyével, sem vagyonával, sem beszédével, sem indulatival szabadon nem rendelkezhetik az ember. Mindenét ellenőrzik, meg-

adóztatják, megvámolják, megfélezik; még a munkát is mások ízlése, parancsa szerint kell végeznie legtöbb embernek, s keserves keresményéből itt is ott is elcsípnek valamit, hogy, alig marad belőle kóstolónak. A ki ezekben helyezi a szabadságot, az bizony fejelágyára esett.

95. *Hát az egyenlőséggel nem ellenkezik-e a zsidó ellenes mozgalom?*

Az egyenlőséget örlik ugyan minden szélmalomban, de a világ nagypiaczán senki sem találkozik vele. Sőt tiltakozik ellene maga a természet is, mely bámulatos nagyszerűségében nemcsak nem mutathat fel két teljesen egyenlő lényt vagy tárgyat sem, hanem például az áldott kenyérfa mellett gyilkos mérgű bürköt is természet, melyet csak a dőre ápolna egyenlő gonddal más hasznos növények között.

96. *De a testvériséggel hogyan fér meg a zsidók üldöztetése?*

Üldözésről szó sincs a zsidóellenes eljárásban; mert az már nem volna önvédelmi harcz, mely az antiszemitizmusnak feladata. Egyébiránt a testvériségnél is mindenki saját malmára hajtja a vizet. Az ál-liberalizmus, a szabadkőművesség és a zsidóság sértegeti, üldözi, csöndes lakásaikból kikergeti az államnak leghasznosabb polgárait, akik soha sem álltak a bíróság előtt mint vádlottak, s ezt megegyezőnek tartja a testvériséggel; de ha egy csalót, tolvajt, vagy gyilkost valaki nyakon üt, kivált ha a gazember zsidó, az ál-liberálisok és a zsidók tele lármázzák a világot a testvériség megsértésével, embertelenséget, barbarizmust emlegetve. De különben is a mostani szabadelvűek testvérisége abból áll, hogy a gonosztevő rabok-

nak akasztani valóknak palotákat építnek, fürdőket rendeznek be, élelmökről, ruházatukról feltűnően gondoskodnak, mintha saját érdekében tennék de azzal vajmi keveset törődnek, ha a becsületes munkás család munka hiányakor, vagy más baleset folytán éhen hal is. Sőt a haldokló szegény családfőnek feje alól is kihúzzák az árvák könnyeitől nedves párnát, hogy dobra üssék a lelketlen uzsorások követeléseinek kielégítésére. Tehát az efféle szabadelvű testvériségre sem lehet nagy súlyt fektetni.

97. Hát a humanizmus, vagyis: az emberiség elfajul az antiszemiták kezében?

Marad az, a mi ez ideig volt mások kezében, t. i. a szabadság, egyenlőség és testvériség öszszege a maga helyes értelmében. Voltaképen pedig ez is csupán hangzatos szólam, melylyel a ravaszság jégre vezeti az együgyűséget. A jelenkori humanizmus, miként virága és gyümölcse mutatják, édes fivére a föntebbi testvériségnek. Szinte aggódva fáradozik a méltatlanok jólétének biztosításán, a valódi érdemet pedig, mint ellenségét gyűlöli s hálátlansággal jutalmazza.

98. Nemde Krisztus is azt parancsolja: szeresd felebarátodat, mint tennenmagadat?

Ez való; és ehhez is kell magát tartani minden kereszténynek, tehát az antiszemitának is. De igen helytelenül értelmezné e főséges parancsot, aki felebarátjának túlságos, önző kívánatait saját létérdekeinek rovására teljesítené; mert úgy jobban szeretné felebarátját, mint önmagát, ezt pedig Krisztus urunk nem parancsolja. Nem is egyez az sehogy az Isten törvényével, hogy azoknak, akik vesztünkre törnek, még alkalmat szolgáltatassunk,

eszközöket nyújtunk gonosz szándékuk végrehajtására. Sőt szoros kötelessége a kereszténynek tehetsége szerint a rossznak elkövetését akadályozni, meggátolni. Pedig csupán ezt teszik az antiszemiták a zsidókkal szemben.

99. Nem találkozik-e a zsidók között is olyan, aki becsületes munkával keresi élelmét?

Elvértve akad köztük is jóra való iparos, aki keze munkája után él; de az ilyen, legalább nálunk soha sem gazdagszik meg; tagadhatlan bizonyságaul annak, hogy a rohamosan gazdagodó zsidók alig-ha igaz utón jutnak vagyonukhoz.

100. Ezer évig megéltünk a zsidókkal békeségben, mért nem élhetnénk most is?

Igaz, hogy megéltünk velök sokáig békeségben; s ez leginkább bizonyít a mellett, hogy nem mi vagyunk okai a jó egyetértés felbomlásának; mert ha bántalmazni akartuk volna őket, akár vallásuk, akár társadalmi különcködésök, akár egyéb hibáik miatt, könnyebben tehetjük volna azon időben, midőn még kevesen, és szegények voltak. De nem tettük, mert nem veszélyeztették létérdekeinket. Azonban az időviszonyok változtával, kivált a jobbágyság megszűnése, és a zsidók felszabadítása óta, anynyira nyakunkra nőttek, hogy vesznünk kell, ha nem védekezünk kellően ellenök. S minthogy a törvényhozás nem gondoskodik megfelelő intézkedésekről, társadalmi úton kell veszélyeztetett létérdekeink megóvására törekednünk azalatt is, míg sikerül úgy átalakítanunk a képviselőház többségét, s vele a kormányt is, hogy azok által végeztessük vallási s nemzeti érdekeink biztosításának bölcs védelmi munkáját.

101. Más országokban is veszélyeztetik-e a zsidók a többi polgárok létérdekeit?

Nem annyira mint nálunk. Sőt vannak egyes országok és egész birodalmak, melyekben alig érezhető a zsidóság csalfa működésének káros hatása; mert számarányuk a keresztényeké mellett csaknem elenyészik, s így káros hatásuk is igen megoszolván, eltűnik. Ezen hatás már magában véve is csekélyebb oly országokban, a melyeknek népe műveltebb, gazdagabb és a kereskedésben gyakorlott volt már akkor, midőn ott a zsidókat fölszabadították. Ellenben nálunk a népnek zömét készületlenül érte a nagy változás, és mivel tudatlan és szegény is volt, csakhamar oly helyzetbe jutott, melyből már most a tanulás, óvatosság és igyekezet sem képes a nyomorultat kiszabadítani, csak rendkívüli intézkedések tehetik tán még jóvá az államéletben elkövetett nagy hibákat.

102. Honnan van az, hogy a zsidóellenes mozgalom miatt a külföldön barbároknak nevezik a magyarokat?

Az onnan van, mert a külföldön igen sokan nem ismerik viszonyainkat, s így nem képesek helyesen megítélni sem terjedelmét, sem horderejét azon bajnak, melyet a zsidók nálunk okoznak. Ennélfogva a józanul gondolkodók is azt hiszik, hogy méltatlanul bánunk zsidainkkal. Továbbá nem ismerik zsidainkat, ezeknek számát és kártékony működését; mindig a hazájokbeli csekély számú, és komolyabb színezetű zsidók lebegnek szemük előtt, holott nálunk az ország fővárosának egyik választókerületében még választópolgár is több van zsidó, mint keresztény és számuk még folytonosan szaporodik is, mert Gácsországból még mindig

több-több özönlik be. A külföldön leginkább a zsidók és szövetségeseik verik a nagy dobot ellenünk, csupán az ő sajtójuk vádol bennünket barbársággal; holott az előkelő körökben méltányolják magunktartását, s a főúri családok, a melyeknek Magyarországon is vannak birtokaik, teljesen mellőzik a zsidókat üzleteiknél, s földjeiket, korcsmáikat, ha olcsóbban is, csupán keresztényeknek adják haszonbérbe.

103. Igaz-e, hogy az antiszemiták irigylik a zsidók tömérdek vagyonát és azért szövetkeznek ellenök?

Nem igaz, mert úgy általán a vagyonos osztály ellen szövetkeznének és egyéni hasznot várnának. Az antiszemiták pedig nem magánérdek és egyéni haszon tekintetéből működnek, hanem a közjóért; nem irigység, hanem igazságosság, és hazaszereget által ösztönöztetvén honvédelmi munkájokban. Azonban lehetséges, hogy némelyeket a fölfuvalkodó zsidók boszszantó henczegése, meg ezek által koldusbotra juttatott ős magyar családok siralmas sorsa is az antiszemiták táborába terel; azonban a pártnak zászlaja körül rendszerint csupán a közjóért önzetlenül buzgólkodó hazafiak védelmi serege sorakozik.

104. Nem kell-e attól tartani, hogy a zsidók ellen fölizgatott néptömeg erőszakoskodásra, rablásra vetemedik, s aztán a nem-zsidók vagyonát is megtámadja?

Az antiszemiták nem izgatják a népet a zsidók ellen, sőt kellő fölvilágosítás által még mások izgatásait is sikeretlenekké teszik, komolyan intve a hevesebbeket, hogy rendzavaró tüntetések, erőszakoskodások, rablások által ne szennyezzék be az antiszemitizmus tiszta zászlaját; ne veszélyeztessék biztos diadalát.

105. *Nem kell-e üldözni és elnyomni a zsidóellenes mozgalmat?*

Mínt hogy ezen mozgalom sem magában véve, sem célja tekintetéből nem ártalmas, sőt hasznos a közjó szempontjából, villámhárítóul szolgálván magoknak a zsidóknak is, okszerűen nem üldözhető; sőt pártolandó és fejlesztendő az e végre alakult szövetkezet; hogy megbízható vezérlet alatt a nép ne csatangolhasson, tévedezhessen a féktelen indulatok dühöngő tengerén, hanem bújában bizalommal forduljon a sértett fél jóakaró és befolyással bíró elvtársaihoz jó tanácsért.

106. *Ha mégis üldöznék, mi lenne az eredménye?*

Az lenne az eredménye, amit rendesen szokott eredményezni az igazság üldözése: az izgalom növekedése, és a szövetkezet gyarapodása.

VIII. FEJEZET.

A baj orvoslásának módjáról.

107. *Mit kell tenni a zsidóellenes mozgalom megszüntetésére?*

Ennek okait kell megszüntetni megfelelő intézkedések által.

108. *Miben állanak a zsidókérdés létezésének főokai?*

Abban állanak:

1-ször, hogy a zsidók az ó testamentomi törvényt faji hajlamaiknál fogva kényelmetlennek találván, mellőzik társadalmi működésök minden irányában. Az isteni tízparancsolatnak anyagi jelvé-

nyét feltűnő szorgalommal viselik ugyan és mutogatják, de a parancsok szellemére, megtartására súlyt nem fektetnek.

2-or, hogy hangadó Rabbinsaik gyűlölet szülte örületes koholmányait Mózsés törvénye fölé helyezvén, azokból gonosz hajlamaiknak megfelelő hitfelekezeti szabályokat gyártottak maguknak, s ezeknek megtartásához szigorúan ragaszkodnak mindennemű polgári cselekvényeikben is, más nemzetségű s vallású polgártársaik tagadhatatlan sérelmével és megkárosításával.

3-or, hogy gonosz hajlamaiknál fogva, megelferdített vallásuk elveinél, tanításánál fogva is, legnagyobb készséggel és buzgalommal felhasználnak minden adott alkalmat a keresztények elleni gyűlöletök és kártékony törekvésök érvényesítésére.

4-er, hogy számtalan lekötelezettjeik magán és hivatalos támogatása és pártfogolása igaztalan ügyöknek igen is feltűnővé tevén világhatalomra célzó törekvésöket, valamint szörnyű bűneik szokott elpalástolása tagadhatatlanul bizonyítván gögös törekvésök előhaladását, kellően jelzi veszélyes voltukat a keresztény világcsalád társadalmi, fontos helyzetére és nélkülözhetetlen vezérszereplésére.

109. Tán a zsidóság most nem érvényesíti vallási tévtanait?

Épen úgy, sőt még buzgóbban ragaszkodik most azokhoz, mint valaha, érvényesítésük pedig a közéletben jelenleg – a zsidók növekedő képzettsége, meg a segély eszközök szaporítása folytán – sokkal nagyobb eredményhez juttatja őket, minket pedig tetemesebben károsít, mint a múlt időben. Erről tanúskodnak a hiteles keresztény

írók legújabb munkái, kivált pedig azon tagadhatlan jelenség, mely Európa egész területén a fontosabb események intézésében, még nagy államok kormányzásában is a zsidók túnyomó befolyását, vezérletét nyilván mutatja, és ezen hazátlan, élősdifaj leghitványabb egyéneit is kihívó magatartásra bátorítja a keresztények iránt, komolyan figyelemzvetve ezeket a veszély közeledésére, s a védekezés siettetésére.

110. Hogyan lehet megszüntetni a zsidók kártékonyságának főokait?

Minthogy nem áll hatalmunkban sem a zsidóság gonosz hajlamainak megszüntetése, sem pedig vallási tévtanaik megsemmisítése; tehát csupán ezek káros hatásának meggátlására kell irányoznunk minden védintézkedéseinket s teljes erőnkől arra törekednünk, hogy a zsidóságnak ellenünk intézett cselszövényeit, titkos és nyilvános támadásait, célszerű törvények és társadalmi szövetkezetek berendezések által ellensúlyozván, hatástalannokká, ártalmatlanokká tegyük. Lám a személy és vagyonbiztosságot csak itt-ott fenyegető titkos társulatok veszélyes működése ellen minden lehetőt elkövet mind a rendőrség mind a törvényhozás; miért nem járnak így el a sokkal veszélyesebb zsidóság ellen is, melynek roppant hatalma nem csupán a trónok és államok, hanem csaknem az egész emberiség jólétét fenyegeti, aláássa?

111. Mikép lehet meggátolni a zsidóság elhatalmasodását?

Ezt már nem lehet meggátolni, minthogy már létre jött, csupán további fejlődését, s a zsidóság teljes fölülkerekedését lehetséges még megakadályozni, oly korlátozások által, melyek a forgalom-

ban lévő pénznek ragadós kezeiken való fennakadását lehetlenné teszik a jövedelmezőbb üzletek célszerű szabályozása által.

112. Igaz-e, hogy zsidók nélkül nem lenne kereskedelmünk?

Ezt a zsidók híresztelik, hogy ránk ijeszszenek, de bizony abból semmi sem igaz; mert más országokban, ahol kevesebb a zsidó mint nálunk, még is élénkebb a kereskedelem, s ennek a zsidóság csak kisebb tényezőjét képezi. Sőt hazánkban is így volt ez alig ötven év előtt. Ami pedig már volt, mért ne lehetne ismét? És azon esetre, ha nem a zsidók viszik a főszerepet kereskedelmünkben, csaknem biztosra vehető, hogy megbízhatóbb, szilárdabb kereskedelmünk lesz, mert a keresztény kereskedőnek jelleme és igazságszeretete bizalmat kelt mind az eladóknak, mind a vevőkben. Tehát nagy bolondot mondott egy honatya, midőn azt állította „hogy, ha nem volnának zsidaink, vennünk kellene őket.”

113. Mi lenne belőlünk, ha a szapora zsidóság csupán kereskedéssel foglalkoznék?

Már is anynyi a zsidó kereskedő, hogy csálás nélkül lehetetlen megélniök. Hát ha még a folytonos bevándorlások következtében ötször-tízszer anynyira szaporodnak, ami ha a törvényhozás és kormány meg nem gátolja, rövid idő alatt megtörténhetik, akkor már a csalásból sem élhetnek meg mindnyájan, hanem kénytelenek lesznek a kereszténynek bőrért lehúzni és lopni, ha még lesz, mit.

114. Való-e, hogy a zsidók magyarosodnak?

Ők mondják ezt, s már csak azért is nem igen lehet elhinni.

De ha úgy volna is, hogy látszólag haladást mutatnának a magyarosodásban, ezt csupán üzleti szükségből tennék, valamint a híres magyar családok neveit is csak azért veszik fel, hogy szép álca alatt annál biztosabban üzhessék csalásaikat és ámíthassák az embereket. Azonban ők mindamellett testökben lelkökben csak zsidók maradnak.

Ha nem csupán üzleti szükségből tanulnák nyelvünket és magyarítanák neveiket, nem vennék fel bitorlólag épen az országszerte tisztelt főúri családok neveit, hanem megelégednének a nekik jobban illő nevekkel, mint: Nyúlfark, Hagymabűz, Csempész, Uzsorás, Gyufarágó, Papramorgó, Tözsdemoly, Hamisgyöngy, Talmifény, Libabőr, Tönkházi, Rondafi, Tollasi, Szélhámos, Ürgevári, Vészopó, Csámpási, Fegyházi stb.

115. Hát nemzetünkbe való beolvadásuk remélhető-e?

Ne ámítsuk magunkat ezzel; mert a zsidót hitelvei határozottan elválasztják, elszigetelik minden más nemzetiségtől; s azért az egész földkerekségen, bármennyire legyen is elkeveredve más fajokkal és nemzetekkel, míg a zsidó vallását követi, addig nem olvad be semmiféle nemzetbe sem, hanem az emberiség nem zsidó zömét gyűlölő, élősdi marad végső leheletéig. Miről eléggé tanúskodik múltjának évezredes történelme.

116. Tán ezideig, elnyomatásuk, üldöztetések miatt nem olvadhattak be?

Nem elnyomatásuk akadályozta beolvadásukat előbbi időkben is, hanem hitelveikből származó különlegességök. Hiszen Angol, Francia- s Németországban már régóta felszabadítva élnek, s jólét-

nek örvendenek; mért nem olvadtak be tehát ott, ép úgy mint nálunk azon nemzetbe, mely őket magához ölelte. Hasztalan kevered olajjal a kén-esőt, nem fog egyesülni vele, de ha arany van benne, azt magához vonja. Még ha mi olvadnánk is beléjük, akkor sem fogadnának el bennünket testvérekül, hogy ne kelljen megosztani velünk az összes földi javakból álló képzelmi tulajdonukat.

117. Volt-B valóban a zsidóknak nálunk oly igen rász dolguk?

Annak a lenézésnek, melyet nálunk előbbi időkben tapasztaltak, magok a zsidók voltak okai piszkos, ronda, zsugori maguktartása folytán. Azonban, hogy ennek dacára sorsukkal meg voltak elégedve, kitűnik abból, hogy nemcsak ki nem költöztek más boldogabb országokba, hanem a földicsért szabadságdús külföldről is beözönlöttek hozzánk minden meghívás nélkül. Ez pedig korántsem tanúskodik arról, hogy nálunk üldözve voltak és a miatt nem olvadhattak be a nemzetbe.

118. Talán az összeházasodás mégis előmozdítaná beolvadásukat?

Több államban már régóta meg van nekik engedve a keresztényekkel az összeházasodás, de még sehol sem mutatkoznak beolvadásuknak előjelei. Nálunk sem várható ettől semmi eredmény. De voltaképen nem is őket, hanem vagyonukat szeretnék sokan beolvasztani saját zsebeikbe; csakhogy a zsidók sokkal okosabbak, hogysen hatalmuk ezen főtényezőjétől megfoszszák magukat a gyűlölt keresztények kedvéért; készebbek levén a házasodási üzlet által a keresztények még végső pénzmaradványait is elkaparítani.

119. Kívánatos-e a zsidók leolvadása a magyar nemzetbe?

Dehogy kívánatos.

Mit nyernénk az efféle zagyalékkal? Tán hogy teljesen megmételje a pezsgő magyar vért? Hogy beszivárogtassa őszinte vitéz fajunkba alattomos kémhajlamait? Hogy beoltsa bizalmas kedélyébe a ravaszág maszlagát? Vagy, hogy az igazságszeretetet a hamissággal; a munkásság a henyeséggel; bátorság a gyávasággal vegyüljön és legyen fertőztetve? Elkorcsodását, végromlását idézné az elő a derék magyar fajnak, s az elkorcsosult utódok csak híreből ismernék keresztény őseik tündöklő erényeit.

IX. FEJEZET.

Az antiszemitizmus ellenségeiről.

120. Kik ellen kell küzdeniük az antiszemitáknak?

Küzdeniük kell:

1-ör, a dúsgazdag, ármányos és világszerte szövötközött zsidóság ellen.

2-or, hatalmas pártfogók és uszály vivőik ellen,

3-or, az őket védelmező magas kormány ellen.

4-er, a zsoldjukban álló féktelen sajtó ellen.

121. Kik a zsidók pártfogói és uszályvivői?

Nálunk a főurak közül igen sokan pártfogolják a zsidókat, és uradalmaikban mindent az ő tetszésük szerint intéznek. Az ilyeneknek zsidó a legmeghittebb emberök, tanácsadójuk, legkedvesebb vendégök; mert már látása is pénzt jelez, s a sok eladó tárgynak ő fizeti meg az árát. Tehát

aki pénzelni akar, igen tanácsos, hogy jó viszonyban legyen Mózsés népével; mely a főuraknál élvezett nagy befolyása által más számtalanokat is eltántorít.

122. Miért védi a zsidókat a Tisza-kormány?

Mert mindig sok pénzre van szüksége, s azt máskép nem tudja előteremteni, csak zsidókölcsön által, melynek ugyan az ország busásan megadja az árát, de a zsidó hitelezők még más kedvezményeket is kívánnak azért a lekötelezett kormánytól: különben a legnagyobb pénzszükség idején cserbe hagynák. A roppant hatalommal rendelkező kormány pedig számtalan tisztviselőivel és fogd-megjeivel kitűnő szövetséges.

123. Hát a sajtó miért pártfogolja a zsidókat?

Mert szolgálatukba szegődött. Ők fizetik és tartják fön azért, hogy nekik szolgáljon föltétlenül, s az ő érdekeiket pártolja, védelmezze minden irányban.

124. Más zsoldosai már nem volnának a zsidóknak?

Vannak még számtalanok, akik függő viszonyban állanak velök s pártfogóikkal; pedig ezeknek száma igen nagy, mert az országban most kevesen vannak, akikről biztosan el lehetne mondani, hogy minden irányban függetlenek, nemcsak személyök, hanem rokonság, sógorság, komaság tekintetéből is; nem várva egyetmást, de nem is félve senkitől. Mindazok, akik ezen független kis csoporthoz nem számíthatók, ha nem is képeznek támadó hadsereget az antiszemiták ellenében, legalább nem mernek hozzájuk csatlakozni, habár meggyőződésökön erőszakot kell is elkövetniök.

125. Tehát heves antiszemita van hazánkban?

Úgy nyilatkozott egy országgyűlési képviselő egy antiszemita lapszerkesztő s képviselő előtt, hogy az antiszemita párt csupa vezérekből áll; holott annak ellenkezője jobban megközelíti a valót; mert arról igen könnyen meggyőződhetik bárki is, hogy Magyarországon a köznép mind s az úri osztálynak is nagy része antiszemita, csak hogy egy része nem mer, a többinek pedig nincs alkalma nyilatkozni; mert nem akad sem az egyes választó kerületekben oly egyén, aki a fáradsággal és egy kis költséggel is járó vezetést elvállalná; a központ pedig nem fejt ki kellő erélyt a költségek fedezetének hiányában. Végre vállalkozók sem igen akadnak a képviseletre, minthogy sült galamb az antiszemitának sem röpül a szájába a választáskor; aztán pedig épen nincs kilátása a húsos fazekakra, hanem komoly küzdelem várja őt megfelelő jutalom nélkül. Az antiszemita köznép pedig magára hagyatva, prédája lesz bármely csábítónak, vesztegetőnek, vagy el sem megy a választásra. Ha azonban vezetők és vállalkozók akadnának, már a közlő választások alkalmával diadalmaskodnék az antiszemitizmus.

X. FEJEZET.

Az antiszemiták bajtársairól.

126. Kiknek segítségére számíthatnák az antiszemiták?

Csupán azokéra, a kik mellőzve minden önzést és magán érdeket, saját előnyük feladásával is készek szembe szállni az ellenfél hatalmas

val és kimeríthetetlen segédeszközeivel, csupán a közjóért; hogy a haza sírásóit feltartóztassák vér-lázító munkájokban. De a mostani pénzvilágban vajmi kevesen vannak ilyenek, s a köznép, úgy szólván, magára van hagyva ezen élethalálharcnak kivívásában.

127. Tán csak segíti éhben a megye közönsége választott tisztviselői által?

Felkopik az álluk a megyebeli antiszemitáknak, ha hazafias küzdelmökben választott tisztviselőik támogatására számítanak. A régi vármegye már el van temetve daliás alakjaival, önérzetes tisztviselőivel együtt, s utánok siet már búsán a temető felé a zaklatott haza is, hogy ne lássa a mostani megyének kormánybábjait választóikkal szemben állani a honmentő harcban.

128. Lehet-e a népnek reménye, hogy ezen harcban győzni fog?

A győzelem el nem maradhat, ha a nép nem lesz árulója saját ügyének; ha sem ígéretekkel, sem fenyegetődzéssel, sem pénzzel, sem borral nem hagyja magát eltántorítottatni, félrevezettetni, megvesztegettetni; hanem szilárdan ragaszkodik igazságos követelményeihez, és annak idején községi elöljáróknak, megyei tisztviselőknak, országgyűlési képviselőknak csupán olyanokat választ, akikben teljesen megbízhatik. Ez pedig hatalmában áll, minthogy a választók többségét képezi. Csak egyszer válaszszon országszerte zsidóellenes képviselőket, megnyerte a csatát, s élvezni fogja győzelme áldott, gyümölcsét.

129. Hát lehetne antiszemita többséggel is kormányozni?

Miért ne lehetne? csakhogy a kormánynak is

zsidóellenesnek kellene lennie, legalább anynyiban, hogy a honmentő mozgalmat ne akadályozza, s üdvös működésének útjába ne álljon. Aztán az antiszemiták is, bármely párthoz tartozzanak, viszonozni fogják a kormánynak jó szolgálatát azzal, hogy az állam nélkülözhetetlen szükségleteinek fődözését készséggel megszavazzák.

130. Adnak-e aztán a zsidók költsönt az államnak?

Igen jól teszik, ha nem adnak költsönt; megélünk mi a magunk becsületéből is; csak igazán a valódi szükségletekre szorítkozzunk kiadásainkban. Alig van az államháztartásban oly tényező, melynél nem lehetne megtakarításokat eszközölni, ha nem fényűzőleg, hanem háziasán akarunk berendezkedni. A mellőzhető kiadások törlése, s a köztudomású visszaélések megszüntetése által könnyen meg lehet anynyit takarítani, hogy az egyensúly háztartásunkban helyreáll. És ha ezt látják a zsidó pénzhatalmak készséggel adnak költsönt rendkívüli szükség esetén.

131. Kire számíthat még is legbiztosabban a nép zsidóellenes küzdelmében?

A papságra, tartozzék ez bármely keresztény vallásfelekezethez, minthogy a papok a nép között élvén, s ezzel folyton közvetlenül érintkezvén, leginkább tapasztalják azon erkölcsi és anyagi mérreg rombolásait, melylyel a zsidók, egyrészt haszonlesésből, másrészt pedig vallási tévtanaik követelménye szerint, előzönlük a hálójokba kerített Keresztényeket. Ezt a papságnak hivatásánál fogva nem szabad tétlenül néznie; hanem elengedhetlen kötelessége, minden rendelkezésére álló törvényes eszközökkel arra törekednie, hogy a gondozására bízott keresztény nyáját a ragadozó far-

kasok fojtogatásaitól megóvja, s a felmerülő élet-haláltusában erélyesen védelmezze.

132. Nem gátolja-e meg ezt a hatalmas kormány az egyházi eljárók által?

Az egyházi eljáróknak a míg csak lehetséges, nem tanácsos avatkozni pártküzdelmekbe, habár eget-földet ígérne is nekik a kormány támogatásukért. Azonban, midőn nem politikai pártok, hanem az emberiség művelődését eszközlő és fönntartó Kereszténységnek kell védekeznie, a vesztére törő, s mindennemű ellenségeivel szövethető zsidóság dühös támadásai ellen: akkor az egyházi eljárók árulóivá lennének a Kereszténységnek, a polgárosodásnak és saját hazájoknak is, ha ezen világra szóló nagy küzdelemben, híveikkel szemben foglalnának állást, a minden jónak, nemesnek és szentnek alapját tervszerűen aláaknázó sakterhadnak oldalán.

133. Tehát mégis vallásüldözésnek mondható a zsidó elleni küzdelem?

Hazánkban, s hihetőleg másutt is, eszébe sem jut akár a köznépnek, akár a műveltebb osztálynak a zsidó vallás. Csupán a tudománybúvárok ismerik e küzdelemnek vallási jellegét, tudván, hogy a zsidóság hajmeresztő tetteinek kútforrása a Talmudban s vallási könyveikben rejlik.

134. Ki kezdeményezte ezen elkeseredett nagy küzdelmet?

Maguk a zsidók, de nem most, hanem már évezredek előtt, s azóta hol rövidebb, hol hosszabb szünetelés közbejöttével folyton tart a fontos küzdelem; feltünőbbé, elkeseredetté azonban csakis akkor válik, midőn az idő viszonyok kedvezők a zsidóságra; mert ez olyankor hetyke, köve-

telővé lesz, s elbizakodottságában nem is válogatva az eszközökben, nyilván s kihívólag üzi gazzetteit, melyeknek elviselhetetlen igája kényszeríti az örvény szélére szorított kereszténységet, fölvenni az arcába vágott keztyűt, és szembe szállni nemtelen ellenfelével.

135. Ki szokta aztán a rövidebbet húzni a nyilvános harcban?

Mindig a kisebb számú zsidóság; mert a végső elkeseredésben már sem pénz, sem pártfogolás, sem csselfogás, sem sajtóroham nem használ, csak a nyers erő dönt. Innét fejthető meg azon történelmi tény, hogy ámbár a zsidók a múlt időkben is majd az egyik, majd a másik országban álnok mesterfogásaik által hatalmi polcra jutottak; végre mégis a történelem tanúskodása szerint iszonyúan bűnhődtek, kikergették őket Európának majd egyik majd másik országából. De ennek dacára sem adták fel ezideig a veszélyes küzdelmet; hanem ellankadva ugyan, de meg nem törve később, mintegy varázs hatalom buzdítására, – melyet kiváló Rabbinsaik bűvész mondatai gyakorolnak izgalmas kedélyeikre – újra kezdték a csatát fokozott buzgalommal; hogy ismét vereséget szenvedjenek. Korunkban, úgylátszik, tetőpontját éri hatalmuk, hogy a szédítő magosságról lezuhanva, teljesen összezúzódjának és soha többé ne háborgassák a békeszerető kereszténység nyugalmát, óhajtott fejlődését s terjedését.

XI. FEJEZET.

Az antiszemita képviselők pártállásáról.

136. Igaz-e, hogy az antiszemitizmus nem politikai párt?

Most az antiszemitizmus még nincs anynyira kifejlődve, tisztázva, hogy hívei minden megoldandó kérdésben egyetértésre juthattak volna, de ezt tapasztaljuk a létező egyéb politikai pártoknál is. Minden pártnak van egy alapeszméje, melynek megvalósítására törekszik, s ez képezi az összetartó kapcsot. Ilyen a kormánypártban „a kormány akaratának föltétlen tisztelete és érvényesítése. A szabadelvű mérsékelt ellenzékinél: „a Tisza kormány megbuktatása” s aztán? A függetlenségéinél: az országnak függetlenítése a vegyesházassági igától. Ily összetartó kapcsa pedig van az antiszemitizmusnak is azon legfontosabb és napjainkban minden más politikai kérdést háttérbe szorító eszmének megvalósítási fogalmában, hogy a kereszténységnek, első sorban pedig magyar hazánknak tönkrevetésére irányuló, s már is borzasztó előnyököt kivívott zsidó hatalmat mindennek előtt meg kell törni.

137. Szabad-e az antiszemita képviselőnek valamely politikai párthoz ideiglenesen csatlakoznia?

Igen is szabad csatlakoznia bármelyikéhez azon pártoknak, melyek a zsidókérdés kellő megoldásának nem ellenségei, de a jövő országgyűlésen múlhatatlanul be kell következnie azon válságnak, mely a törvényhozó testületben is érvényre fogja juttatni az országban uralkodó közhangulatot a politikai pártok megfelelő csoportosulásában. Ak-

kor kénytelen lesz minden képviselő határozottan színt vallani, s vagy a keresztény, vagy a zsidó párthoz állani jellemének minősége szerint. Ámbár a keresztény pártnak aztán is lehetnek, lesznek is különböző árnyalatai.

138. Mutatkozik-e már is az antiszemitizmus hatása az országgyűlési pártokon?

Eléggé mutatkozik már minden létező pártnál. A függetlenségi pártot már első szikrája szétrobantotta, mintha dinamit bombát dobtak volna a pártkörbe. A mérsékelt ellenzék vajúdik nem tudván mit hoz a jövő; Jónás vagy valami Sakter fejlődik-e majd ki éhes gyomrából? Még a kormánypártban is mutatkoznak a bomladoszás jelenségei antiszemitikus ígérvényekben, de csupán bizalmi körökben, nehogy kiadják a pakszust.

139. Az antiszemiták ideiglenes különállása nem zsidbasztja-e meg működésüket?

Mindenesetre kívánatos, hogy mielőbb egy zászló körül sorakozzanak, mert elágazásukat ellenfeleik ügyesen felhasználják a viszálykodás előidézésére s a szövetség megbontására. Különben is az egységes tervszerű vezénylet fokozza a közreműködés hatását.

140. Támogathatják-e az antiszemiták a függetlenségi törekvéseket?

Igen is, nemcsak amennyiben ez a közös cél előmozdítására t. i. a Tisza- s hasonszórú kormánynak megbuktatására szolgál, hanem azért is, mert az antiszemitizmus épen a leglealázóbb függésből, a zsidó hatalomtól való függésből szabaddítja ki a hazát. A valódi függetlenség tehát csak az antiszemita-párt által érhető el.

XII. FEJEZET.

Az antiszemitikus küzdelemnek következményeiről.

141. Milyen következményei lesznek a zsidóellenes küzdelemnek?

Különbféle következményei lehetnek és lesznek is, a szerint, amint a küzdő ellenfelek felfogják hivatásukat, és teljesítik kötelességöket. Már volt eset hazánkban is, hogy a zsidók túlságosan elhatalmasodtak; azonban okszerű küzdelemmel ismét visszaterelték őket a megillető szerény működési körbe. Így járnak most is, ha a keresztények erélyesen és józanul teljesítik kötelességöket.

141. Nem eredményez-e majd tartós kölcsönös gyűlöletet a zsidóellenes küzdelem?

Ez ideig a keresztények, legalább a közel múltban, nemcsak nem küzdöttek a zsidók ellen, hanem túlságosan is elnézők voltak irányukban, s mégis gyűlöletökkel találkoztak. Tehát a zsidók gyűlöletét nem küzdelmünk idézi elő, hanem az ő valláselveikből származik. Mi pedig keresztény elveink szerint ellenfeleinket sem gyűlöljük. Ha azonban, valamint ez ideig, úgy ezután is kényszerítnek minket ocsmány tetteik gyűlölésére, arról mi nem tehetünk, hanem ők.

143. Tán a keresztény honpolgárok közt is okozhat viszálykodást e küzdelem?

Jó, hívő keresztények között soha sem támadhat viszálykodás amiatt, hogy a kereszténység megaláztatására, kiirtására szövetkezett zsidó elbizakodottságot törvényes eszközökkel rendre utasítják és ártalmatlanná teszik. Inkább alkalmul szolgál ez a keresztények bensőbb egyesülésére. A

névleges keresztények pedig számba sem jöhetnek velünk, mert ők csak bitorolják a keresztény nevet; és tényleg már a keresztény nagy család körén kívül, tán még a zsidóknál is távolabb állanak tőlünk.

144. Ha a zsidóknak megtiltanak keresztény cselédet tartani, hova lenne a sok keresztény cseléd?

Jó cselédben épen nem bővelkedünk, ilyen tehát kapna szolgálatot keresztényeknél is; a rossz cseléd pedig vagy más alkalmazást keresne, vagy kénytelenségből is jó cseléddé válnék; úgy is leginkább a zsidó szolgálatban romolnak el a keresztény cselédek, s aztán csavargókká, tolvajokká lesznek, a társadalom kárára és terhére.

145. Ki munkálja a zsidók földjeit, ha nem lesz keresztény cselédjük?

Attól ugyan nem igen lehet tartani, hogy azt magok a zsidók végezzék, mert lusták. Tehát kénytelenek lesznek földbirtokjukat eladni a keresztényeknek, a haszonbérletet pedig megszüntetni. Ami természetesen a törvényhozás előleges intézkedései folytán csak fokozatosan, a kikötött, megállapított időben, a munkások minden rövidsége nélkül történhetnék,

146. Nem okozna-e nagy zavart a sok zsidóüzletnek hirtelen beszüntetése?

Ha rögtön és váratlanul történnék, kezdetben okozna ugyan egy kis bajt, de az nemsokára elenyésznék, mert a jövedelmező üzletet csakhamar kezökbe vennék a keresztények, ha már nem kelfene félniök a zsidók álnok versenyétől.

147. Miből élnének aztán a zsidók, ha legjobb üzleteiktől elesnének?

Élnének munkájok után mint más jóra való

emberek. Eleget dolgoztak már rajok a keresztények, kiknek munkája csaknem egészen a zsidóknak hajtott hasznot. Ők zsákmányolták ki a keresztények erejét, szorgalmát és ügyességét saját hasznukra; még a közadónak tetemes része is az ő zsebeikbe vándorol államadóssági kamatok fejében. Dolgozzanak már valaha maguk is önnön javukra, úgy megélnék aztán is velünk együtt szerényen ugyan, de becsületesen.

148. Mit kell hát minden magyar embernek tudni és hinni?

Tudnia és hinnie kell:

1-ör hogy Magyarországon van zsidókérdés.

2-or, hogy ennek megoldása elodázhatlan.

3-or, hogy a megoldás csak törvényszerű eszközökkel érhető el.

4-er, hogy az erőszakos tüntetések célhoz nem vezetnek.

5-ör, hogy az elzsidósodott kormánytól semmi jót sem várhatni.

6-or, hogy a Tisza-kormánynak a zsidók hegedülnek.

7-er, hogy nem hazafi, aki zsidókkal tart.

8-er, hogy zsidóból soha sem lesz szalonna.

9-er, hogy a jövő választásoknál antiszemitéra kell szavazni.

10-er, hogy a képviselő-jelöltet becsületszóval kell kötelezni az antiszemitizmus pártolására és terjesztésére.

11-er, hogy a szavát szegő képviselőt becstelennek kell tartani.

12-er, hogy nálunk nincs másban üdvösség, csak az antiszemitizmusban.

A ki hisz, üdvözülni; a ki nem hisz elkárhozik!

Vége.

Nyílt Levél.

Nagyméltóságú vallás és közoktatási m. k. Miniszter Úr!

Múlt hó 31-én összejöttem Budapesten egy régi jó barátommal, aki országos képviselő is egyszersmind. Épen jókor találkozom veled, monda az országházból haza siető barátom, van igen fontos mondani valóm. – Épen ma fül és szemtanúja voltam a képviselőházban egy jelenetnek, mely épen téged érdekel. Hogy hogy, mondám, a képviselőházban engem különösen érdeklő jelenet?! – – Kedves barátom te csak tréfálsz!

– De sőt igen is komolyan beszélek, s a jelenet ez: „*Trefort* minister *Miehl* *Jakab* képviselővel az országház folyosóján találkozáván, szokott heves, haragos taglejtés között ezeket mondja az utóbbinak: „*No megírtam a püspöködnek, hogy rendet csináljon már egyszer, s zabolázza meg egyszer mindenkorra azt a Zimándyt, aki már annyira vakmerő, hogy nem csak szörnyű hangú könyveket mer írni a zsidók ellen, hanem még az ügynevezett antisemitapárt botrányos, lázító manifestumját is aláírni merészkedett. Ez hallatlan túlcsapongás! – – ezt túrni többé nem lehet, s azért határozottan oda utasítottam a püspöködöt, hogy e nevezett, papi hivatása val visszaélő egyént mindenestre s minden áron arra bírja, hogy ha személyét s állását veszélyeztetni nem akarja, minden antisemita velleitásával hagyjon föl. Csúnya dolog egy kath. paptól, aki a magyar kormány védelme alatt oly kitűnő állást foglal el, folyton a kormány ellen agitálni”*

Ezek volnának tehát Excellentiádnak saját szavai!

No jó! – de csak ne olyan nagyon hevesen! mert a heveskedés nem érvelés, s mert ha Excellentiád, mint a most idézett szavai bizonyítják, az alkotmányosság s lelkiismeret szabadságának arczulcsapásával, már-már korlátlan despotikus imperativust vél gyakorolhatni nem csak az ország egyes polgárainak S alsórendű papjainak, hanem a világegyház főpásztorainak lelkiismerete, politikai meggyőződése fölött is; más szavakkal: Ha Excellentiád részén van az alkotmányosság romjain épült korlátlan nyers hatalom, úgy az én részemen áll ama törhetlen tekintet nélküli lel-

kibátorság, melyet keblemben érzek s mely bárkivel, még Excellentiádnak a kezeibe letéteményezett alkotmányos hatalommal való visszaélés szülte ministeri omnipotentiájával is kész sikra szállani. — Tehát csak lassan és higgadtan!

Excellentiád azt mondja Miehl Jakabhoz: No megírtam a püspököknek.”

Hát ugyan vajjon mikor Tisza Kálmán ezidő szerinti miniszterelnök úr Ő Excellentiája, mint ellenzéki vezér, szintügy mint én most, a kormány ellen beszélt, irt és tett, vajjon akkor megírta-e Excellentiád ezt is a renitens kormányellenes, magát a közjogi kiegyezést is támadó Tisza Kálmán — — — debreczeni „*püspökének!*”

Igen vagy nem? — — Ha igen, akkor méltóztasék ezt nyilvánosan konstatálni; mert: quod uni iustum, alteri aequum. Ha pedig nem, akkor bátor vagyok kérdezni: mi oknál fogva bír Tisza Kálmán nagyobb polgári jogokkal mint én?? avvagy mit is kérdezek ilyesmit! hisz Excellentiád a modern liberalismus ministere, azon; liberalismusé, a melynek a főelve ez: „*ami nekem szabad, az neked tilos!*”

„No megírtam a püspököknek, hogy zabolázza meg azt a Zimándyt” — mondja Excellentiád Miehl Jakabhoz. — — Hát erre ez a rövid feleletem:

Excellentiád szabadkőműves; ennek bélyegezték bel- és külföldi lapok egy pár év előtt, s Excellentiád e megszégyenítő megbélyegzést mind mai napig meg nem czáfolta. Pedig gondolja meg kegyesen Excellentiád, hogy boldogult kollegája a jeles Bartal György, midőn több mint egy évtized előtt azon hír keletkezett, hogy Besze János uram őt is becsalta a páholyba, legott levelet intézett a „M. Állam”-hoz, s a hírt vallótlannak jelentette ki.

Nem különben maga gr. Andrassy Gyula, midőn 9 év előtt a magyar szabadkőművesség hivatalos lapja azt írta róla, hogy Parisban a 60-as években szabadkőművessé lett: e gyanúsítást legott szokatlanul éles és erélyes szavakban vissza utasította, alá való hazug rágalomnak bélyegezvé azt a „P. Napló” hasábjain. Tekintettel erre a „*Quia tacet, consentire videtur*” szerint Excellentiád csakugyan szabadkő-

műves volna. S mint ilyen természetesen a legelkeseredettebb ellensége a kereszténységnek (Lásd. Zimándy Ignác Ébresztő Hangok III-dik könyv, de lásd különösen a dicsően uralkodó XIII. Leo pápának folyó évi április 22-én kibocsátott encyclicáját,) s ha ez így van, akkor természetes, hogy a kath. püspökökről csupán *ex odio*, oly fogalma van, vagy olyant legalább affectálni méltóztatik, mint ama református fiúnak volt, aki a szinte református játszópajtásával a katolikusok temploma előtt, a melyben éppen akkor a bér-málás szentségét szolgáltatta ki az illető megyés püspök, komolyabban összeverekedvén, játszópajtása súlyos ütle-gel sanyarú érzetében imígyen kiáltott: „No várj csak, *itt a püspök; majd megesz a püspök!!!*”

E református fiú színvonalára szállott le Excellentiád, midőn Miehl Jakab képviselő előtt kifakadva, fölkiáltani méltóztatott: „No megírtam a püspöködnek, hogy zabolázza meg azt a Zimándyt” sat.

Jegyezze meg Excellentiád, hogy a kath. egyház bármely főpásztora, bár mily néven nevezendő politikai párt vagy kormány kortes szerepére nem fog vállalkozni! Ezt jól jegyezze meg Excellentiád!!!

Es jegyezze meg Excellentiád azt is, hogy a „szörnű hangú könyvek” szerkesztői ellen való orvosságot nem a kath. egyház főpásztorainál, hanem a sajtóbíróság előtt kell keresni.

Ha tehát az országosan elterjedt s általános helyesléssel fogadott irataimban vannak oly dolgok, melyeket Excellentiád a sajtótörvényekkel összeütközö-knek tartani méltóztatik, akkor, ahelyett, hogy irataim elől hanyathomlok megfutamodva, bármely kath. püspök díszköpönye alatt keressen védelmet, állítson inkább engem a sajtóbíróság elé! engem, aki a sajtópert sohasem kerestem ugyan, de irataim korrekt szellemének tudatában, nem is félek tőle.

És vajjon akkor, midőn a zsidóság és szabadkőmű-vesség egymással szövetkezve, a szabad sajtó védpajzsa alatt bősült vad állatként rohanták meg a kath. egyházat, hogy annak Alapítóját épúgy mint látható fejét, ezt épúgy, mint összes főpásztorait ezeket épúgy, mint hü híveit, ezeket épúgy, mint minden oldalról meg-

támadott Egyház hitelveit, üdvös intézményeit alapítványait, vagyonát, szertartásait nyilvánosan sárral megdobálják, a nemtelen gúny, szégyenletes pellen-gézés, ocsmány hazugság bűzhödt porába tiporják” ugyan vajjon akkor megkereste-e Excellentiád a zsidók fő rabbinusait s a szabadkőművesek páholyos nagymestereit?! – – – és vajjon „*határozottan oda-utasította-e*” őket, hogy eszközöljék, hogy zsidó és szabadkőműves híveik, a nemzetek édes anyját arczul többé ne verjék, díszes hajzatát ne tépjék, szűzies ártatlan arczulatába többé ne pökdössenek, menyasszonyi *ruházatát* többé ne szaggassák, hű szolgálit többé ne keserítsék?! – – –

Ugyan vajjon akkor megtette-e ezt Excellentiád? – – – Igen, vagy nem? Ha igen, akkor helyesen, alkotmányosan méltóztatott eljárni, s akkor helyes Excellentiádnak irántam tanúsított eljárása is; mert: „*Quod uni justum, alteri aequum.*” De ha akkoron nem tette, a mit most irányomban tenni jónak tart, akkor Excellentiád nem az igazi keresztény szellemű alkotmányosságnak, hanem csak a modern liberalismusnak a ministère; – azon liberalismusé, amelynek a föelvé: „*A mi nekem szabad, az neked tilos!*” s amíg ezen modern liberális elvet követendi Excellentiád, addig minden hívő keresztény ember, egyházi s világi, katolikus és protestáns egyaránt kötelezve érzeni magát arra, hogy kövesse, s lehetőleg teljesítse XIII. Leo pápa 1882. febr. 15-ki körlevelének eme dicső szavait: „*S z ü k s é g e s a z i r a t o k e l l e n é b e n i r a t o k a t á l l í t a n i , h o g y í g y , u g y a n a z o n e s z k ö z , m e l y o l y n a g y b a n m o z d í t j a e l ő a r o m l á s t , a z e m b e r e k ü d v é r e é s j a v á r a h a s z n á l t a s s é k f ő l , s h o g y a z o r v o s s á g o n n é t v é t e s s é k , a h o n n é t a m é r g e s b a j s z á r m a z i k .*” – – –

Igen! az effrons zsidó- és páholyos firkászoknak már eddig is észlelhető ravasz meghunyászkodása daczára épúgy, mint Excellentiádnak „*a p ü s p ö k ö t h a t á r o z o t t a n o d a u t a s í t o t t a m*”-féle törvénytelen ukázai ellenére naponta mind jobban, mind hatalmasabb mérvekben terjedni fog a józan keresztény irodalom; mind nagyobb, impozánsabb számban

jelentkezni fognak a küzdőtéren oly bátorlelkű keresztény férfiak, akik minden más érdeket, minden emberi tekintetet hősiesen félretéve, épen a korlátlan **sajtószabadság** védpajzsát fölhasználva, spártai lelkesedéssel s elszántsággal kivagdalják a korlátlan sajtószabadságnak nemzeteket rontó gyászos kinövéseit!!! „P e r quod quis peccat, per id punitur et idem!

A mi pedig ama rettentő krimenlét illeti, melyet az a félelmetes Zimándy elkövetett az által, hogy az antisemita párt manifestumát, mint bizottsági tag aláírta, erre nézve bátor vagyok ismét kérdezni: Ugyan vajjon, midőn Tisza Kálmán a magyar kormány ez időszeri elnöke, mint ellenzéki vezér, a hírhedt bihari pontokat aláírta, ugyan vajjon akkor óvást tett-e Excellentiád ez ellen, Tisza Kálmán debreczeni „püspökénél”?!

Igen, vagy nem. Ha igen, méltóztassék ezt köz tudomásra hozni; ha nem, akkor miért, s hogyan merészkedik az én püspökömet incomodálni s unszolni arra, hogy engem az antisemita manifestum aláírása miatt rendreutasítson? — — — Quod uni justum, alteri aequum az igazi szabadelvűség alapelve. — —

Az ám! de Excellentiádnak, mint „e c h t” modern szabadelvű miniszternek nem ez, hanem a már idézett torzszelv szolgál zsinórmértékül, amely így hangzik: „Ami nekem szabad, az neked tilos.”

Amíg tehát Excellentiád ki nem mutatja, hogy a bihari pontok aláírása alkalmával a közjogi kiegyezés szentesített törvényét is támadó Tisza Kálmán „püspökét” határozottan odautasította, hogy a háborgó „egyént” a tigrises ellenzék padjáról elriaszssa, mindaddig bátor leszek én is, Excellentiádnak minden határozott utasítása daczára, föltétlen honpolgári szabadságomat semmiképen föl nem adva s tiszta lelkismeretem világos suggestatát követve, a törvényesen megalakult magyar országos antisemita párt kebelében maradni, annál is inkább, mert én csak mérsékelt ellenzéki antisemitának vallom magamat, s mint olyan, nem szándékozom támadást intézni a közjogi kiegyezés szentesített törvénye ellen.

Ami már Excellentiád ama szavait illeti, melyekkel papi jellegemet s lelkészi működésemet bírálgatni méltóztatik, Excellentiád ezen eljárását mint illetéktelent és törvénytelenlét kellő tisztelettel visszautasítani bátor-

kódom, Excellentiád semmiképen sem lehetvén hivatva arra, hogy föltéve tisztos fejére saját kezeivel, kegyes főpásztorom infuláját, nekem 28 éves áldozárnak kath. papi teendőkről, s lelkészi illemről sat. komoly leczkéket osztogasson, épen én nekem, aki ép oly kevésé vagyok hajlandó ma Excellentiád szájából elfogadni egyházi oktatást, mint öt év előtt voltam hajlandó Excellentiád kezéből elfogadni bár mily kitüntetését.

Én, mint afféle falusi „**egyén**”, amint Excellentiád kegyét vagy tetszését egyáltalán nem keresem, épúgy nem félek Excellentiád haragjától vagy fenyegetéseitől.

De majdnem kifelejtettem e nemes harcz hevében, épen a legfontosabbat. Excellentiád annyira haragszik mi reánk antiszemitákra, hogy nem csak hivatalos kényszer-ghettót törekedik alkotni számunkra, hanem ezen kívül még úton útfélen, hol az utcán, hol az országház folyosóm görcsösen zárt ökölrel méltóztatik fenyegetődni, hogy majd így meg amúgy az ilyen „egyénekkal”, akik a népboldogító, államalkotó, nemzetmentő zsidókra csak haragosan tekinteni is mernek; *holott Excellentiád, amint erre hazánk legérdemdúsabb fiai, vagy, Excellentiád szerint „egyénei” világosan emlékeznek, már akkor irt a zsidók ellen, s így már akkor hirdette hazánkban az antisemitizmust, amidőn Istóczynak, vagy Zimándynak még hírét sem hallotta nemzetünk!!!* S ha ez áll, akkor Excellentiád eljárása „**kettős imputáció alá esik!**” – – – először azért, mert amit egykor nyilvánosan írni méltóztatott, azt most cselekedeteiben nyilvánosan tagadni kegyeskedik, – – másodszer azért, mert amit egykoron önmaga nyilvános iratokban hirdetni méltóztatott, azt most másokban kemény elítéléssel sújtani, kárhozatni nem röstelli!!! –

De mindezekről eltekintve, emlékszik-e Excellentiád, mikor a mostani miniszterelnök úr még ellenzéki vezér volt, épen az ő felszólalása következtében tagadták meg a kath. szerzetes rendektől a választhatóságot; mert úgy mond a nem a politikai pártfőnök, hanem a protestáns vallásfőnök, a szerzetes tartozik szavazatát oda adni, ahová a Gvárdián parancsolja, a szerzetes nem független ember, nem szabad ember, az az obedienciának rabja; a világi papoknak meghagyták a választhatóságot, tehát azokat függetlenebb,

szabadabb, – teljesen függetlent, szabadot nem akarok mondani, mert ez ritka – tehát, mondom a világi papokat függetlenebb, szabadabb embereknek tartották, akikre senki rajok nem parancsolhat, hogy jobbra vagy balra adják szavazatukat. És most nemcsak eltűnének, nemcsak kivannak, hanem majd nem követelik a püspöktől, hogy parancsoljon rá papjaira, hogy ne bántsa az Exc. urak zsidaját? Micsoda következetesség ez? Ez liberális következetesség! Már mi katolikusok következetesebbek vagyunk; mi meg akarjuk mutatni a törvényt alkotó, de meg nem tartó honatyáknak, hogy azon bizalomra, melyet bennünk helyeztek, midőn a választhatóságot adni kegyeskedtek, méltók vagyunk, tehát a politikában szabadon nyilvánítjuk véleményünket, meggyőződésünket, miben bennünket főpásztoraink, kiknek az egyháziakban teljes odaadással engedelmes fiaik vagyunk, sem korlátozni, sem letiltani nem akarnak. Különböznék soha se féltésünk Excellentiátok szeretett zsidáikat, mi ugyan soha egy ujjal sem bántjuk őket, nem is engedjük bántani; hanem a magyar földet tehetségünkhöz képest iparkodni fogunk a magyar nemzet számára megtartani, mely azt vérrel szerezte, vérrel tartotta meg, és semmiféle vér nélküli honfoglalóknak átengedni nem hajlandó, hacsak Excellentiátok rá nem kényszeríti, mire hogy nagy hatalommal rendelkeznek, azt elismerjük. De hát nincs az a hatalom, melyet egy nagyobb hatalom, – a kényszerítés – le nem győzhetne. E kényszerítés egykor Exc.-tokat is a mi zászlóink alá fogja hajtani, ha fajukat megtagadni nem akarják.

Volna még vajmi sok közölni valóm, de hisz úgy is van meglehetősen biztos kilátásom arra, hogy megleszek választva országos képviselőnek, s ha teljesedik ebbeli reményem, akkor úgy is – – – látjuk egymást közelebről! – – – – – látjuk egymást színről színre!! – – – – – látjuk egymást – – – – – „Filippi” mellett!!!

Ki a többiben Excellentiádnak őszinte tiszta szívből boldog ünnepeket kívánva, kiváló tiszteletem kifejezése mellett vagyok – Török-Bálinton, 1884.

Excellentiádnak

őszinte polgártársa

Zimándy Ignác,

az országos antisemitapárt bizottsági tagja s mérsékelt ellenzéki követjelölt.